

ББК 74.3
М21

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(лист № 1/11-3459 від 08.08.2003 р.)

Малярчук А. Я.

М21 Виправлення вад мовлення : шиплячі звуки Щ, Ч, Ш, Ж :
навчальний посібник / А. Я. Малярчук. – К. : Літера ЛТД, 2009. –
128 с. : іл.

ISBN 978-966-2032-54-3

Пропонований дидактичний матеріал — це посібник для виправлення вад мовлення. Він може бути використаний у роботі з дітьми, мовленнєві недоліки котрих виявляються як у порушенні вимовляння окремих звуків, так і в порушенні фонематичної системи та лексико-граматичної будови мовлення.

Рекомендовано вчителям-логопедам, вчителям і вихователям шкіл та дитячих садків. Стане у пригоді батькам для самостійної роботи над розвитком мовлення у дітей.

ББК 74.3

ISBN 978-966-2032-54-3

© А. Я. Малярчук, 2009
© «Літера ЛТД», 2009

ПЕРЕДМОВА

Дайте дитині в руки малюнок,
і вона заговорить.

К. Д. Ушинський

Більшість дітей дошкільного і молодшого шкільного віку мають правильне мовлення. Однак серед дітей, які вступають до школи, а також серед учнів початкових класів трапляються такі, які мають різні мовленнєві вади. Деякі з цих вад можуть впливати на навчання дітей в школі.

Якщо у дитини порушено, наприклад, тільки вимовляння звуків (фонетичне порушення мовлення), це не заважає їй навчанню. Але у разі порушення звуковимови і неправильного розрізнення звуків та їх сполучень на слух (порушення фонематичного слуху, тобто фонетико-фонематичне порушення мовлення), у дитини виникають труднощі в оволодінні читанням та письмом. Крім недостатньо розвинутого фонетико-фонематичного мовлення, у дитини може ще спостерігатися недостатньо розвинена лексико-граматична будова мовлення (загальне недорозвинення мовлення), що так само впливає на її навчання. Такі діти насамперед потребують логопедичної допомоги і надавати їй бажано у спеціальних логопедичних закладах або логопедичному пункті з 4—5 років (а дітям з порушенням звуковимови — з 5 років).

Правильна та вчасна організація логопедичної роботи є запорукою усунення мовленнєвих недоліків, що, в свою чергу, впливає на підвищення успішності учнів. Цей посібник може бути використаний як логопедами, так і вихователями, педагогами та батьками. Проте перш ніж батькам починати виправлення порушень мовлення, слід звернутися до логопеда.

У посібнику наведено велику кількість малюнків, добраних у певній послідовності (звук, що вивчається, перебуває в різних сполученнях: у відкритому складі, на початку слова, в середині слова, у закритому складі, у сполученні з приголосними тощо).

Матеріал розташовано таким чином: праворуч розміщено малюнки, ліворуч — завдання до цих малюнків.

Головною метою завдань є закріплення вимовляння окремих звуків, розвиток фонематичного сприймання, аналізу та уявлення, збагачення словникового запасу через уточнення значення слів, тлумачення мовних зворотів (у загадках, віршах, скоромовках, приказках і т. ін.). Опрацьовуючи одні й ті самі слова в різних завданнях, діти запам'ятовують їх, збагачують свої знання про них. Розвиток граматичної структури мови забезпечується шляхом зміни речень та словосполучень за зразком, відповідей на запитання, переказів, складання оповідань, підбору слів-прикметників з узгодженням їх у роді та числі.

Ці завдання одночасно розвивають у дітей увагу, пам'ять, самоконтроль, логічне мислення, любов до рідної мови. Крім того, фіксуючи увагу на окремому звукові (букві), дорослий спонукає дитину до розвитку фонематичної системи, кінестетичних відчуттів.

Діти дошкільного віку всі завдання виконують усно, і тому письмові завдання для них не передбачено. Але для дітей шкільного віку їх слід використовувати.

Приклади письмових завдань до малюнків

1. Прочитайте підпис під малюнком, запам'ятайте його написання та запишіть по пам'яті. Перевірте написання. Підкресліть літеру, що вивчається (наприклад, ш). Потім складіть речення за малюнками, кращі речення запишіть, підкреслюючи слово із заданим звуком. (Слова зі свистячими звуками не включати в речення.)

2. Випишіть у два стовпчики слова з парними звуками [ш–ж] або з опозиційними ([с–щ] та ін.). Підкресліть ш однією рисочкою, ж — двома. Придумайте речення з цими словами та запишіть їх. Слова із ш підкресліть однією рисочкою, а з ж — двома.

3. Підберіть слова-означення з потрібним звуком до малюнків, запишіть їх парами, підкреслюючи задану букву. Наприклад, до слова «жовток» — «жовтий жовток», до слова «шарф» — «шовковий шарф» тощо.

4. Розглядаючи сюжетні малюнки, знайдіть слова із заданим звуком, потім з парними звуками. Запишіть їх у стовпчик під відповідною літерою, підкресліть у них букви, що вивчаються. Складіть з цими словами речення, логічно пов'яжіть їх одне з одним, щоб вийшло оповідання (усно чи письмово).

5. Виберіть із скоромовок, віршів та оповідань слова із заданим звуком та запишіть їх у стовпчик під відповідною буквою.

6. Придумайте та запишіть слова із заданим звуком або звуками, щоб ці слова склалися з 3, 4, 5, 6, 7 букв або з 2, 3, 4 складів, підкреслюючи потрібні букви.

7. На сторінках посібника (попередньо опрацьованих) знайдіть та назвіть слова чоловічого (потім жіночого та середнього) роду. Використайте ці слова в грі «Жартівливі відповіді», звертаючи увагу на закінчення слів — назв малюнків. Запишіть відповідь, підкреслюючи закінчення слів — назв малюнків.

Бажано виконувати й інші види вправ.

Опис ігор і різних завдань

1. «Відгадайте, який малюнок я загадала».

Мета: закріплення вимовляння окремого звука та збагачення словникового запасу.

Дорослий загадує один із малюнків, розміщених на сторінці посібника, а діти по черзі називають малюнки. Хто відгадав, одержує фішку. Потім дорослий загадує назву іншого малюнка. Виграє той, хто збере найбільше фішок.

2. «Відгадайте, який малюнок я заховала».

Мета: закріплення вимовляння окремого звука, збагачення словникового запасу, розвиток пам'яті, уваги, самоконтролю.

Дорослий пропонує дітям запам'ятати назви малюнків, розміщених на одній сторінці посібника, і просить їх заплющити очі. Накриває аркушем 1—3 малюнки. Діти розплющують очі й по черзі називають малюнок або малюнки, які сховали, та місце, в якому кожний з них розташований. Дитина, яка правильно відповіла, одержує фішку. Виграє той, хто збере найбільше фішок.

3. «Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

Мета: закріплення вимовляння окремого звука, збагачення словникового запасу, розвиток уваги, пам'яті, самоконтролю.

Дорослий пропонує дітям подивитися на малюнки, що розміщені на одній сторінці посібника, і запам'ятати їх. Закриває сторінку. Діти по пам'яті називають малюнки.

Виграє той, хто більше правильно назве малюнків.

4. «Додати до слова назву малюнка».

Мета: закріплення вимовляння окремого звука, збагачення словникового запасу, розвиток уміння узгоджувати слова в роді, числі.

Дорослий пропонує дітям послухати слово-означення й назвати відповідний малюнок.

Виграє той, хто зробить менше помилок.

5. «Доповнити речення назвою малюнка».

Мета: закріплення вимови окремого звука, збагачення словникового запасу, розвиток уміння узгоджувати слова в роді, числі.

Дорослий читає речення, а діти доповнюють його назвою малюнка.

Виграє той, хто зробить менше помилок.

6. «Жартівливі відповіді».

Мета: закріплення вимовляння окремих звуків, вироблення практичних навичок відмінювання слів, побудови речень, розвиток логічного мислення.

Відповіді на поставлені запитання не завжди збігаються з життєвою ситуацією. Дорослий звертає на це увагу дітей, спонукаючи їх активно думати: «Чи буває таке?» Наприклад, на запитання «На чому ви хотіли б мандрувати?» дитина відповідає: «Я хотів би мандрувати на шпаку». Дорослий: «Чи буває таке?» Дитина: «Ні, такого не буває або буває тільки в казках».

Виграє той, хто зробить найменше помилок у відповідях на запитання.

У посібнику наведено завдання на зміну речення з особовими займенниками. Зразок виконання таких завдань подається на початку кожного розділу.

У всіх розділах дитині запропоновано полічити те, що зображено на кожному малюнку. Ціль цього завдання: спонукати її кілька разів вимовити слово. Не все, зображене на малюнках, можна полічити, наприклад слово «жовтий», цифри або предмети, що подані у множині. У цьому разі дорослий пропонує дитині для предметів у множині використати узагальнююче слово або полічити їх у одиниці.

Наведені завдання не охоплюють усіх можливих видів роботи з малюнками, але і не обмежують творчого підходу логопеда, вихователя та вчителя, батьків.

Зрозуміло, що не кожній дитині можна і потрібно пропонувати всі завдання. Залежно від віку, розвитку мовлення та особливостей дитини дорослий на свій розсуд використовує запропоновані в посібнику завдання.

Бажаю шановним логопедам, вчителям, вихователям і батькам творчого натхнення та успіхів у корекції мовленнєвих недоліків дітей.

Автор

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів.

Визначити перший звук у назвах малюнків.

Показати велику та малу букву **Ш ш** (писану й друковану).

Скласти з розрізної азбуки і прочитати склад **ша**.

2. Послухати та повторити склади.

ша – шо – ша

шо – шо – шу

ши – ши – ше

шо – ша – ша

шу – шу – шо

ше – ше – ши

шу – ши – ше

ша – ша – ше

шу – шо – шо

ши – ша – ше

ше – ше – ша

шо – шу – шу

ше – шо – ша

ши – шо – шо

ша – ши – ши

3. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

4. Гра «Відгадайте, який малюнок я загадала».

5. Про який малюнок ця загадка?

Довга доріжка навколо шиї лягає,
діток зігріває.

(а, ш, р, ф)

6. Повторити чистомовки та скоромовки.

Шáри, шáри, шáри — вдягни шаровари.

Шал, шал, шал — голодний шакал.

На шафі шапка,
у шафі шарф.

Миші влізли у мішок
і погризли кожушок.

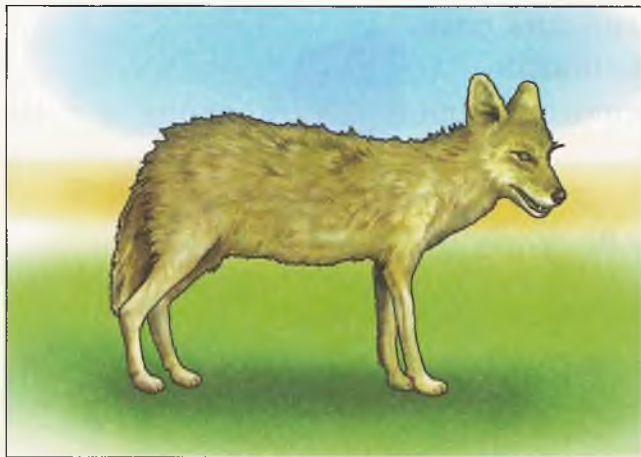
Шура шила шаровари.

7. Пояснити і вивчити приказку.

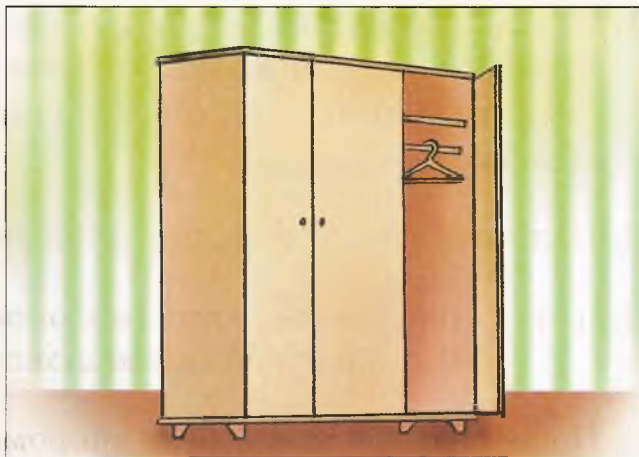
Шануй людей — і тебе шануватимуть.

8. Гра «Жартівливі відповіді». Кому або чому ви віддаєте перевагу?

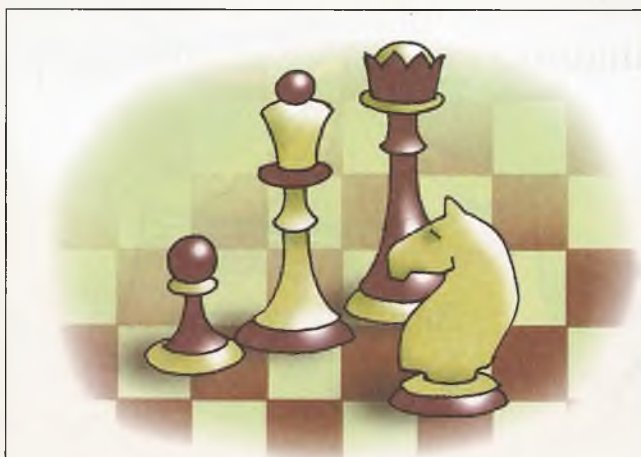
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

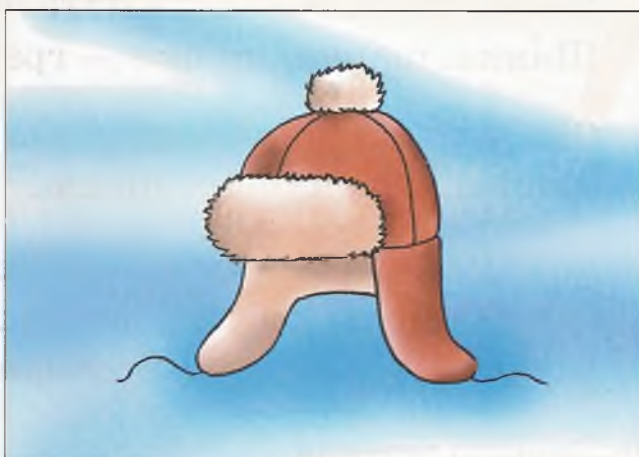
шакал

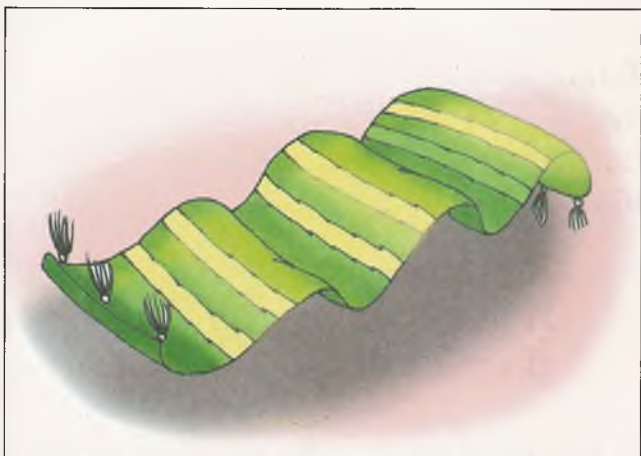
шафа

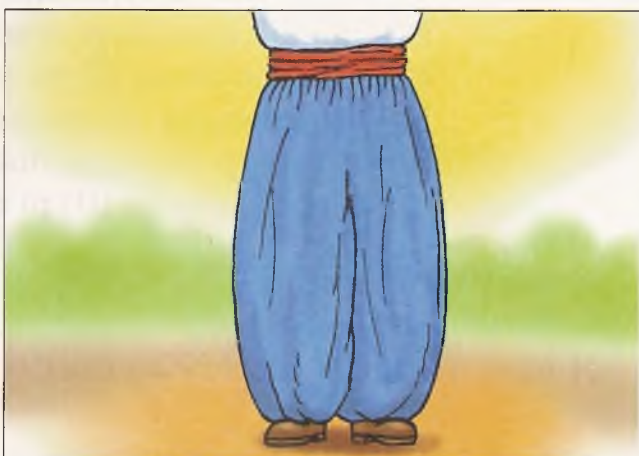
шахи

шапка

шарф

шаровари

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів.

Визначити перший звук у назвах малюнків.

Скласти з розрізної азбуки і прочитати склад **ша** та слова з цим складом.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала».

4. Повторити чистомовки та скоромовку.

Шар, шар, шар — додому йде шахтар.

Шато́, шато́, шато́ — стоїть шатро.

Ша́нка, ша́нка, ша́нка — грає шарманка.

Сів шпак на шпаківню,
заспівав шпак пісню півню.

5. Додати до слів (слова) назву малюнка.

Легка червона	Кругла	Залізна гостра
Яскраве	Бадьорий	Співуча

6. Змінити речення.

Зразок: Я подарував Шурі шаблю.
Ти подарував Шурі шаблю.
Він подарував Шурі шаблю.
Вона подарувала Шурі шаблю.
Ми подарували Шурі шаблю.
Ви подарували Шурі шаблю.
Вони подарували Шурі шаблю.

Я накинула на плечі шаль.

Я бачив шарманку.

Я спустився в шахту.

Я відбив шайбу.

Я був біля шатра.

Я стояв біля шахтаря.

7. Гра «Хто правильно відповість». Що або кого ви бачите на малюнку?

Дати відповідь, використовуючи тільки назву кожного з малюнків.

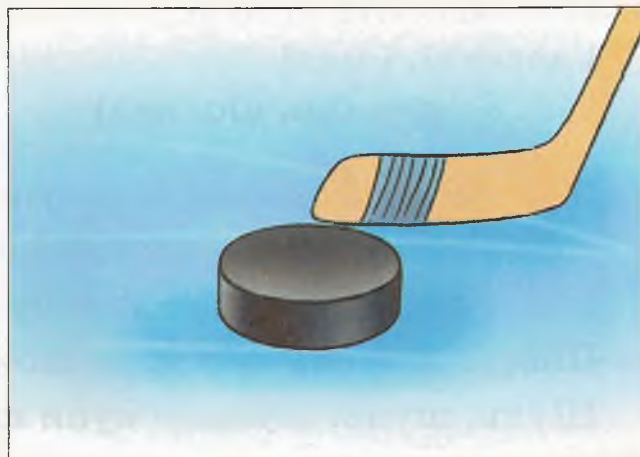
шаль

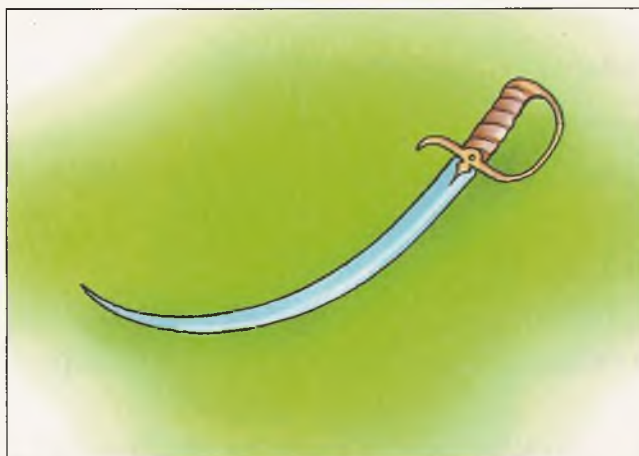
шахтар

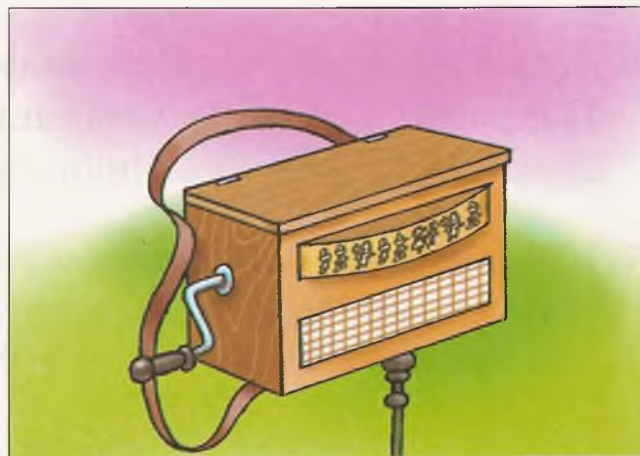
шатро

шайба

шабля

шарманка

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів.

Скласти з розрізної азбуки і прочитати склад **ШО** та слова з цим складом.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

4. Про які малюнки ці загадки?

Може бути чорним, білим,
і солодким, і гірким.

Полюбляють його всі:
і дорослі, і малі.

(ко, шо, лад)

Вони так схожі на штани,
улітку їх вдягають
майже всі.

(ти, шор)

5. Повторити чистомовки та скоромовки.

Шом, шом, шом — одягни шолом.

Шер, шер, шер — їде додому шофер.

Шад, шад, шад — у мене шоколад.

Шунь, шунь, шунь — купи шампунь.

Шура, як весна настала,
кожушок в мішок сховала.

Тиміш і Мишко
в кошик збирали шишки.

6. Додати до слова (слів) назву малюнка.

Пахучий

Смачний

Металевий

Літні

Працьовитий Довгий тоненький

7. Прочитати (або повторити) речення.

Мама шила шорти. Сашко їв шоколад. Ніна одягла шубу.
Білка тримає в лапах шишку. Наталка поклала шапку в шафу.

8. Гра «Хто правильно відповість». Що або кого ви бачите на малюнку?

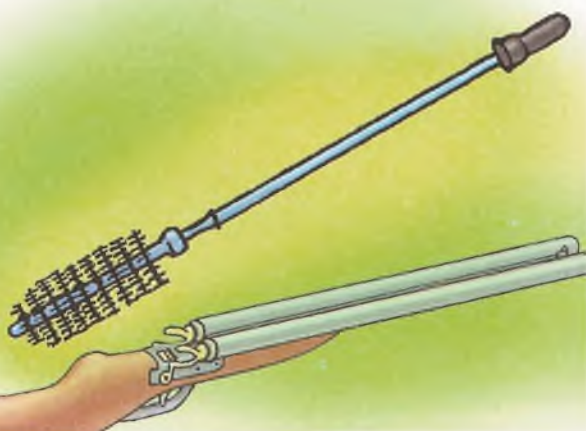
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

шампунь

шолом

шомпол

шофер

шорти

шоколад

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити перший звук у назвах малюнків. Скласти з розрізної азбуки і прочитати склади **ша, шо, шу** та слова з цими складами.

2. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

3. Про які малюнки ці загадки?

Дуже хижий наш знайомий:
швидко літає, курчат хапає.
(лі, ка, шу)

Пухнаста, мов зайча,
з руками, мов дівча.
(ба, шу)

4. Повторити чистомовки та скоромовку.

Шуп, шуп, шуп — металевий шуруп.
Ша́ди, ша́ди, ша́ди — широкі шухляди.
Ші́ка, ші́ка, ші́ка — швидкий шуліка.
Ше́нга, ше́нга, ше́нга — рівна шеренга.

У шеренгу
діти встали,
шпак й шуліка
їх вітали.

5. Додайте до слів (слова) назву малюнка.

Тепла хутряна	Відкрита дерев'яна
Сміливий хижий	Рівна
Залізний	Великий

6. Змінити речення.

Зразок: У мене є шуба.	У тебе є шуба.	У нього є шуба.
У неї є шуба.	У нас є шуба.	У вас є шуба.
У них є шуба.		

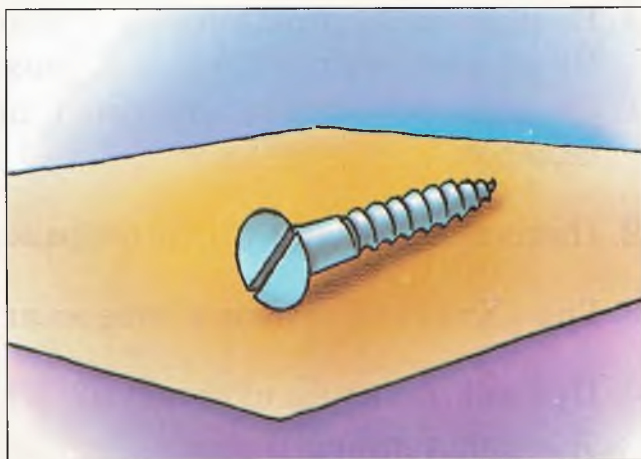
У мене в хаті літає шершень.
У мене шуліка вкрав курча.
У мене в шухляді шуруп.

7. Гра «Жартівливі відповіді». Кому або чому ви віддаєте перевагу?

Дати відповідь, використовуючи тільки назву кожного з малюнків.

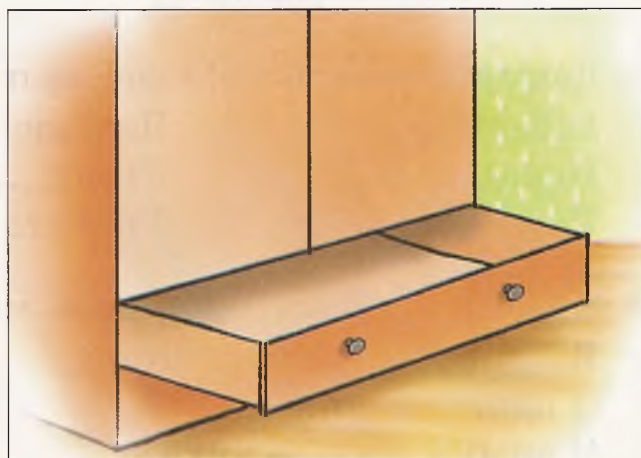
шуба

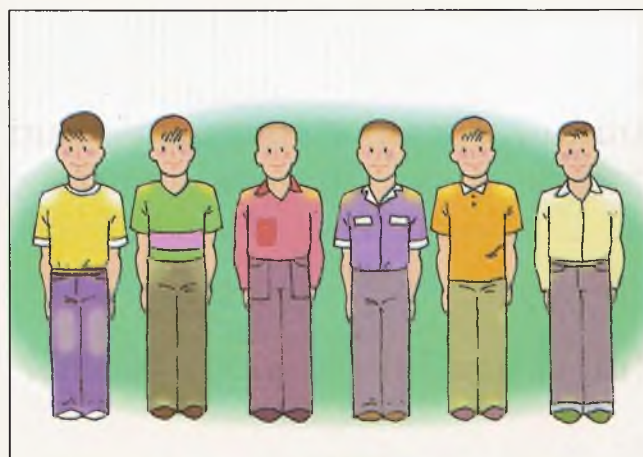
шуруп

шуліка

шухляда

шеренга

шершень

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів.

Визначити перший звук у назвах малюнків.

Скласти з розрізної азбуки і прочитати склад **ШИ** та слова з цим складом.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Гра «Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

4. Про які малюнки ці загадки?

Жирафа довгу її має,
а у змії її зовсім немає.
(я, ш, и)

Одягом не називають,
а на колесо вдягають.
(на, ши)

5. Додати до слова (слів) назву малюнка.

Військова	Залізне гостре
Нова	Сірий
Довга	Розбита

6. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я шилом проколов мішок.

Я вдягнув шинель.

Я вимив шию та вуха.

Я купив шифер.

Я купив скло для шибки.

7. Прочитати (або повторити) речення.

Тато купив нову шину для машини. На даху шифер. У вікні велика шибка. Треба мити шию та вуха. Шинель висить у шафі. На шафі лежить шапка. Шилом проколюють дірки. Миша шаруділа у шухляді.

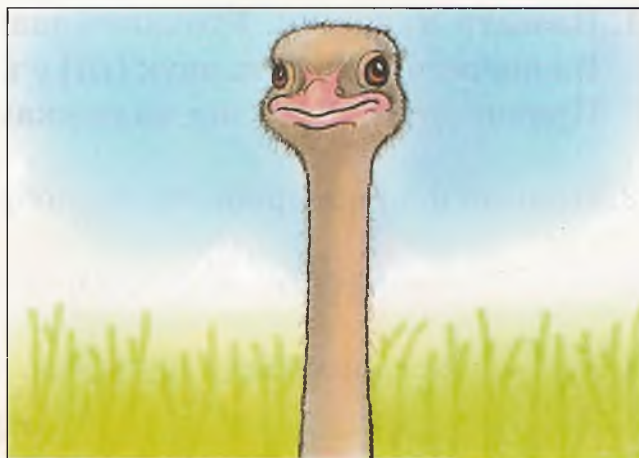
8. Згадати та назвати слова зі звуком [ш] на початку слова. Хто більше?

9. Гра «Жартівливі відповіді». Кого або чого немає у вас?

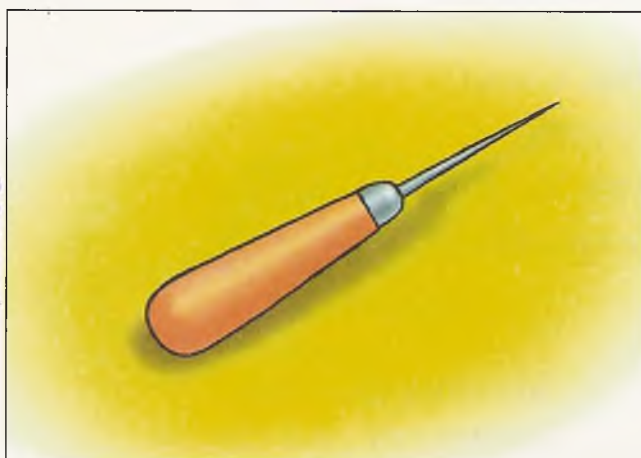
Дати відповідь, використовуючи тільки назву кожного з малюнків.

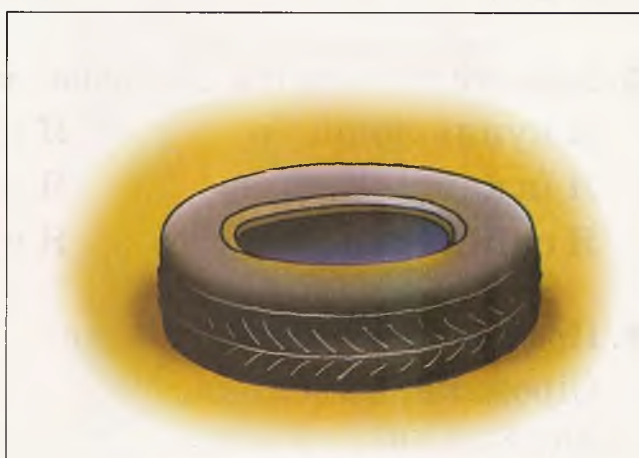
шинель

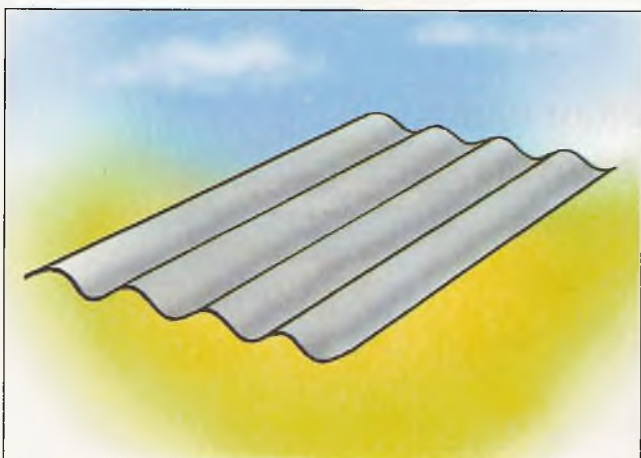
шия

шило

шина

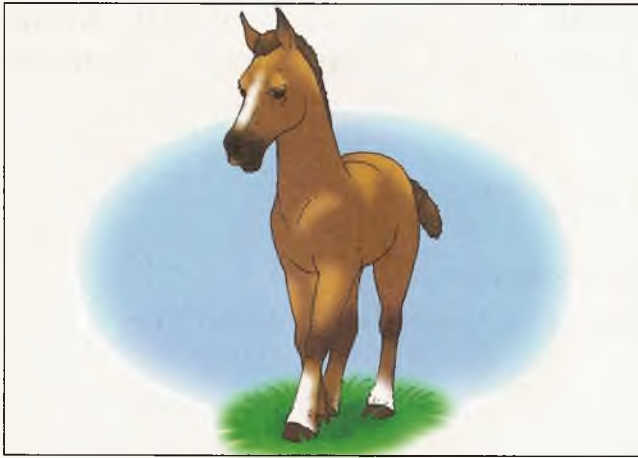
шифер

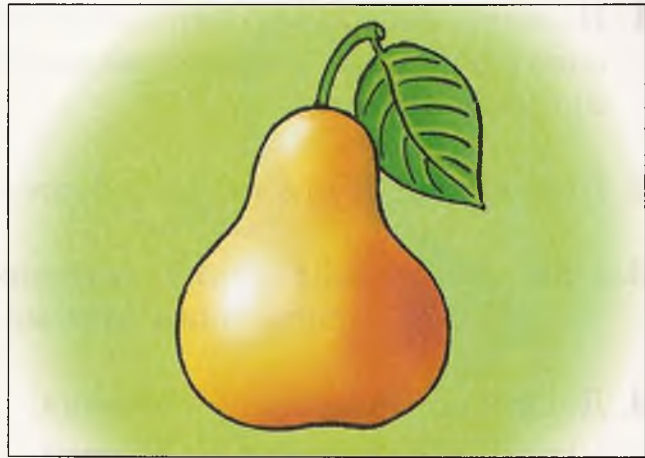
НШИБКА
БІБЛІОТЕКА м. МИКОЛАЄВА
30900713
м. Миколаїв, вил. Адміральська, 31

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів.
Визначити, де стоїть звук [ш] у назвах малюнків.
Прочитати підписи під малюнками.
2. Полічити до чотирьох те, що зображено на кожному малюнку.
3. Гра «Відгадайте, який малюнок я заховала».
4. Додати до слова назву малюнка.
Жваве Циркова
Смачна Молочна
Сіра Ввічлива
5. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).
Я купив лоша. Я їв грушу.
Я їв кашу. Я ловив Машу.
Я спіймав мишу. Я шукав афішу.
6. Про який малюнок ці загадки?
Сіренька, маленька,
але хоч якого кота
з місця стягне. (ша, ми)
Маленька, сіра,
а хвостик, як шило.
(ша, ми)
7. Вивчити скоромовку.
Нашій Уляші дали кашу.
Уляша кашу не хотіла,
Уляша кашу не доїла.
Уляшо, кашу доїдай,
Мамі ти не докучай.
8. Гра «Жартівливі відповіді». Кого або чого немає у вас?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

лоша

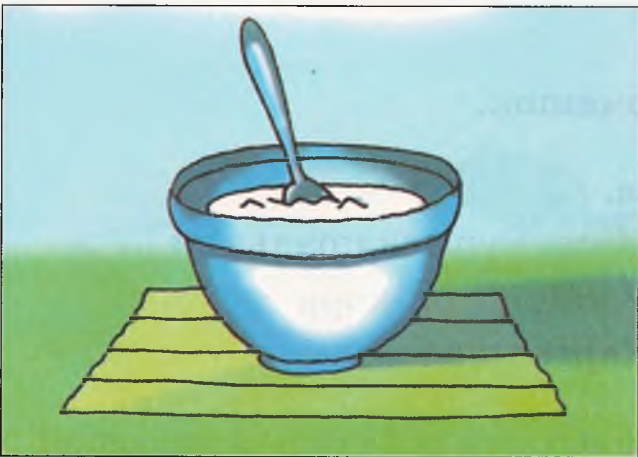
груша

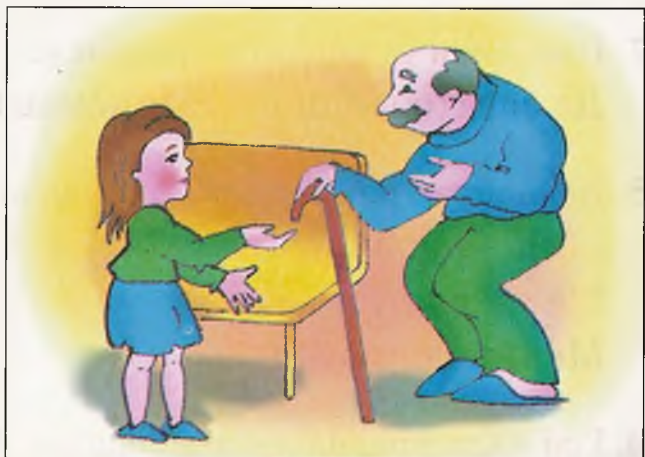
миша

афіша

каша

Маша

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

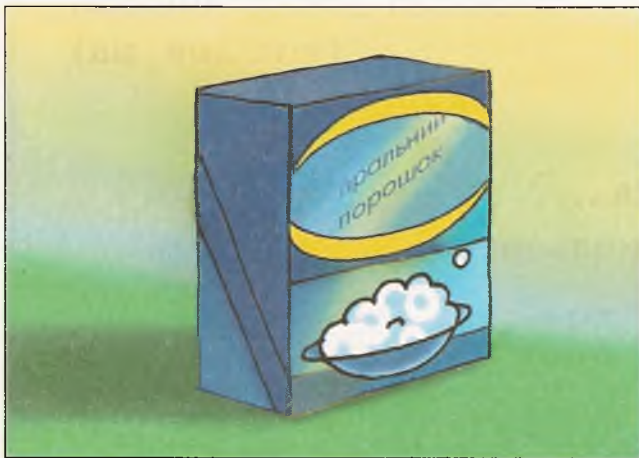
1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який однаковий звук у назвах малюнків і де він стоїть. Прочитати підписи під малюнками.
2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.
3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».
4. Додати до слова назву малюнка.
Сірий Новий
Нова Пральний
Залізна Грайливе
5. Повторити чистомовки.
Шок, шок, шок — вдягла Маша фартушок.
Шóвку, шóвку, шóвку — попала миша в мишоловку.
Шéтка, шéтка, шéтка — в нас нова кушетка.
6. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).
Я купив фартушок. Я ліг на кушетку.
Я підняв мішок. Я нагодував кошеня.
Я купив мишоловку. Я поклав порошок у пакет.
7. Пояснити та вивчити приказку.
Де багато пташок, там немає комашок.
8. Доповнити речення назвою малюнка.
Миша попала у Мама купила пральний
Маша вдягла У кабінеті лікаря стоїть
Мені подарували Картоплю насипали у
9. Гра «Хто правильно відповість». Що або кого ви бачите на малюнку?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

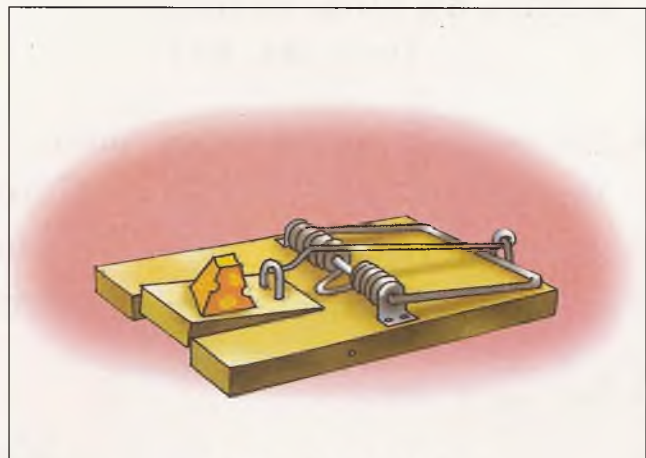
мішок

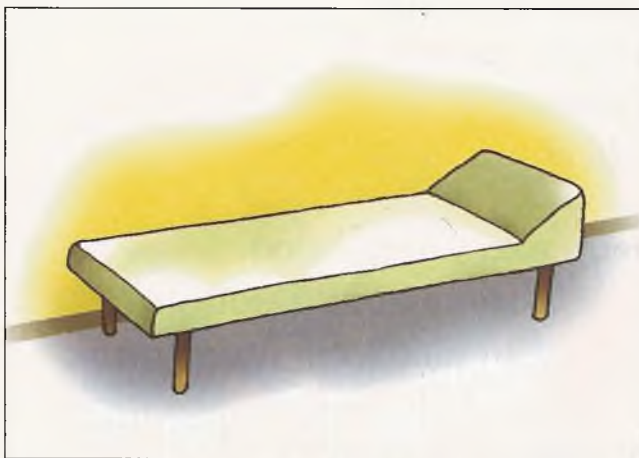
фартушок

порошок

мишоловка

кушетка

кошеня

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який однаковий звук у назвах малюнків, де він стоїть. Прочитати підписи під малюнками.

2. Полічити до чотирьох те, що зображено на кожному малюнку.

3. Про які малюнки ці загадки?

Що це? Що це? — хлопчик кричить.

Парасолька он летить!

(шут, ра, па)

Сіна не просить,
а всіх, як кінь, возить.

(ши, ма, на)

На ложку сіла,
тоненькі ніжки звісила.

(ши, лок, на)

4. Додати до слова назву малюнка.

Ячна

Стигла

Легкова

Різнокольоровий

Електрична

Новий

5. Вивчити вірш.

Шило

Шило шубку Шурі шило.
Шовком гарно шви обшило.
Вийшла шубка прехороша
нашій Шурі на порошу.

В. Ладигець

6. Змінити речення (у тебе, у нього, у неї, у нас, у вас, у них).

У мене є швейна машина.

У мене новий кошук.

У мене є легкова машина.

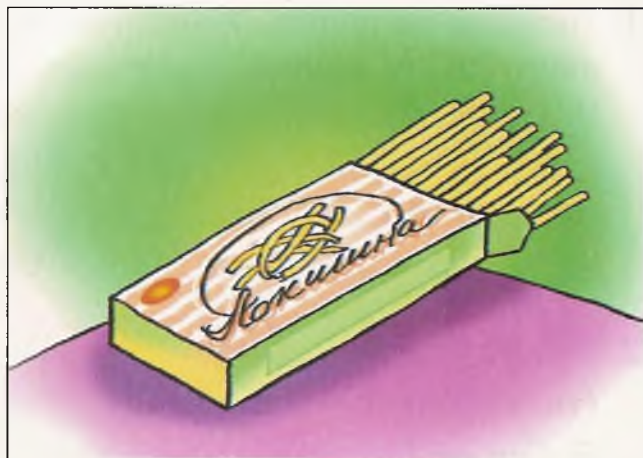
У мене є куц шипшини.

7. Гра «Жартівливі відповіді». Чому ви віддаєте перевагу?

Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

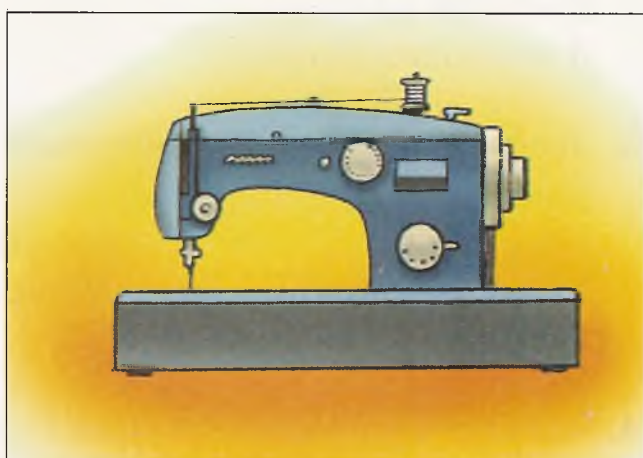
машина

ЛОКШИНА

КОШИК

ШВЕЙНА МАШИНКА

ШИПШИНА

ПАРАШУТ

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [ш] у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками. Згадати та назвати слова зі звуком [ш] на початку, а потім у середині слова. Хто більше? Скласти з розрізної азбуки і прочитати склади **аш, ош, уш, еш, иш**. Послухати та повторити склади:

аш – аш – ош – ош уш – уш – еш – еш уш – аш – аш – ош

2. Змінити речення.

(ти, він, вона, ми, ви, вони)

(у тебе, у нього, у нас, у вас, у них)

Я був на баштані.

У мене новий кашкет.

Я вдягнув башлик.

У мене іграшкова башта.

Я купив кашкет.

У мене шовкове кашне.

Я малював башту.

У мене блакитний башлик.

3. Доповнити речення назвою малюнка.

Майорить прапор на

У мурашнику порядок підтримують

Багатий урожай кавунів зібрали з

Тато купив мені нове

4. Вивчити скоромовки та вірш.

Візьми ложку та покуштуй горошку.

Де борошно, там і порошно.

Кішка нишком у локшині вершки куштувала.

Наша Маша

Наша Маша маленька,

на ній шубка біленька,

опушка боброва —

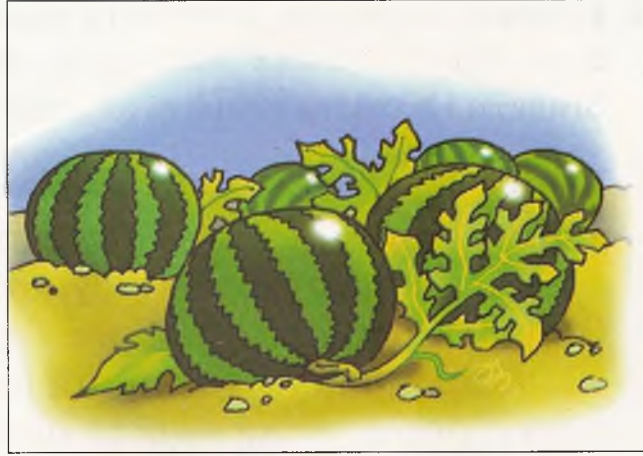
Маша білоброва.

П. Воронько

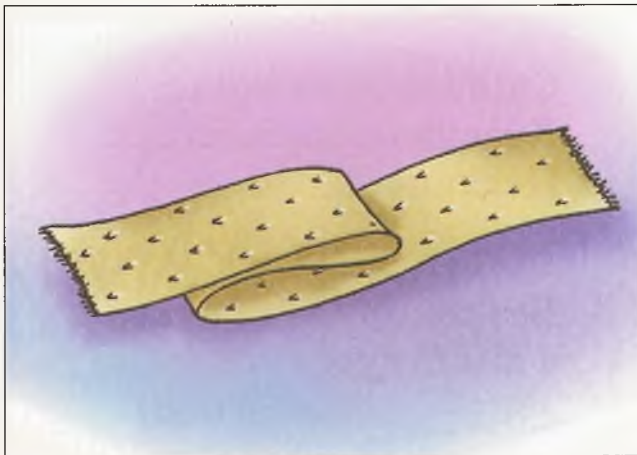
5. Гра «Жартівливі відповіді». Чим або ким ви милуєтеся? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

башта

баштан

кашне

башлик

мурашка

кашкет

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [ш] у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками. Згадати і назвати слова зі звуком [ш]. Хто більше?

2. Повторити чистомовки та скоромовку.

А́шка, а́шка, а́шка — літає пташка.

А́шка, а́шка, а́шка — у букеті ромашка.

О́шка, о́шка, о́шка — грає гармошка.

Ша́н, ша́н, ша́н — великий каштан.

О́шта, о́шта, о́шта — біля школи пошта.

У кішки — кошеня, а у мишки — мишеня.

3. Додати до слів назву малюнка.

Дерев'яна гладенька

Квітучий зелений

Біла польова

Співуча голосиста

Красива маленька

Цегляна

4. Про які малюнки ці загадки?

На дереві гойдається,
жупан колючий має.

На літо одягається,
а восени скидає.

(тан, каш)

Без сокири і без рук,
а дім будує.

(ка, пташ)

Стоять у лузі сестрички,
золотенькі очі, білі вії.

(маш, ро, ки)

5. Переказати текст.

Кішка Мушка

У Мишка була кішка. Звали її Мушка. Мишко годував її кашею та молоком. Кішка Мушка полювала на мишей і пташок. Улітку у Мушки з'явилося шість кошенят. Мишко поклав кішку з кошенятами у кошик. Їм там було затишно.

6. Гра «Жартівливі відповіді». Чим або ким ви милуєтеся?

Відповісти, використовуючи тільки назву кожного з малюнків.

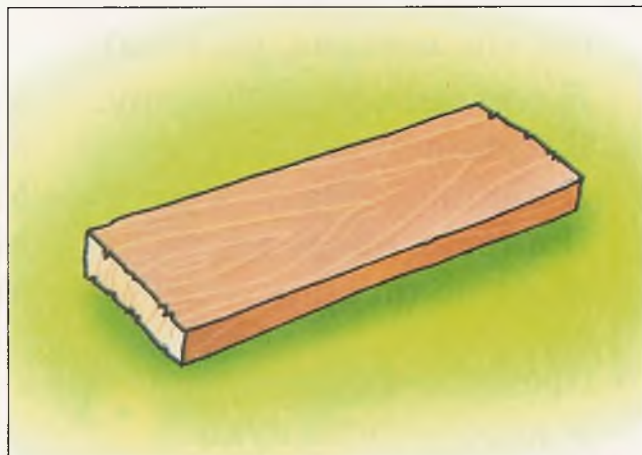
каштан

ромашка

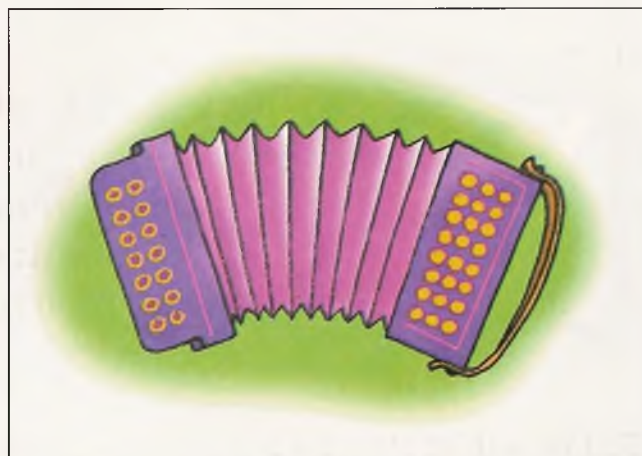
пташка

дошка

пошта

гармошка

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [ш] у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками. Згадати і назвати слова зі звуком [ш] у середині та на початку слова. Хто більше?

2. Послухати та повторити склади.

аш – аш – уш – иш иш – аш – аш – иш уш – еш – еш – уш
уш – ош – ош – еш ош – уш – уш – ош еш – аш – аш – еш
еш – еш – аш – ош аш – ош – ош – аш иш – ош – ош – иш

3. Гра «Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

4. Змінити речення.

(ти, він, вона, ми, ви, вони)

(тобі, йому, їй, нам, вам, їм)

Я поклав аркуш паперу.

Мені передали аркуш паперу.

Я купив рушник.

Мені подарували рушник.

Я надів бушлат.

Мені продали петрушку.

Я вирвав петрушку.

Мені поклали на ліжко подушку.

Я ліг на подушку.

Мені справили душ у ванні.

5. Про які малюнки ці загадки?

У кого чотири вуха
та два животи?

(душ, по, ка)

Сидить дівчина в темниці,
а коса на вулиці.

(руш, пет, ка)

6. Вивчити вірш.

Горішина

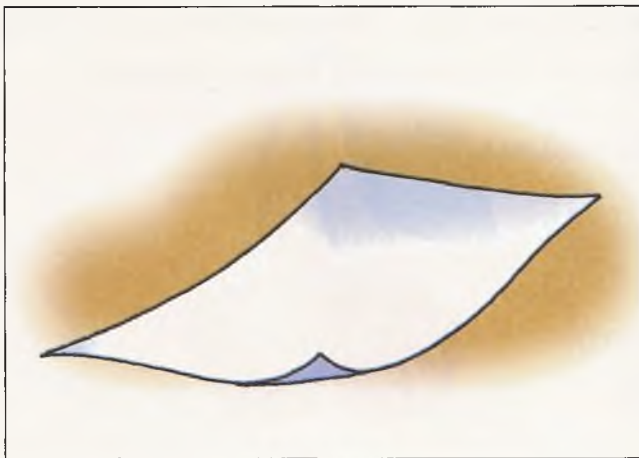
В горішнику горішина
горішками обвішана.

Оришка і Тимішка
струшують горішки.

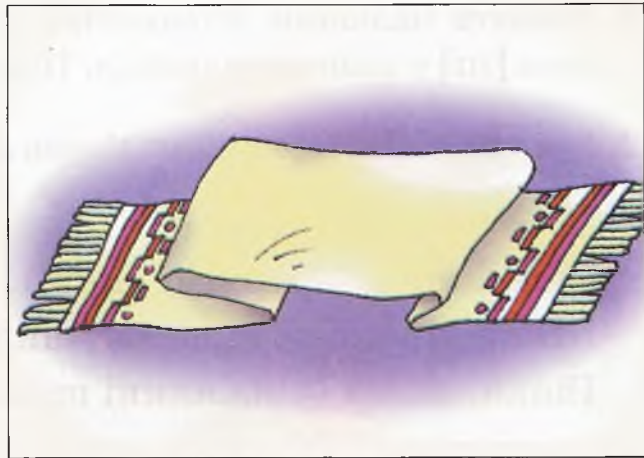
Г. Бойко

7. Гра «Жартівливі відповіді». Чим або ким ви милуетесь?

Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

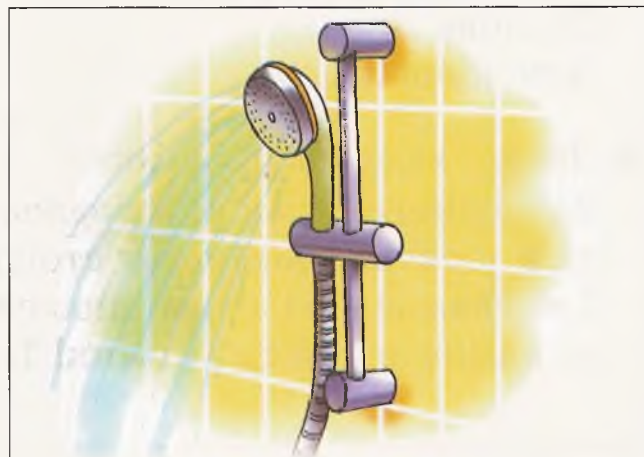
аркуш

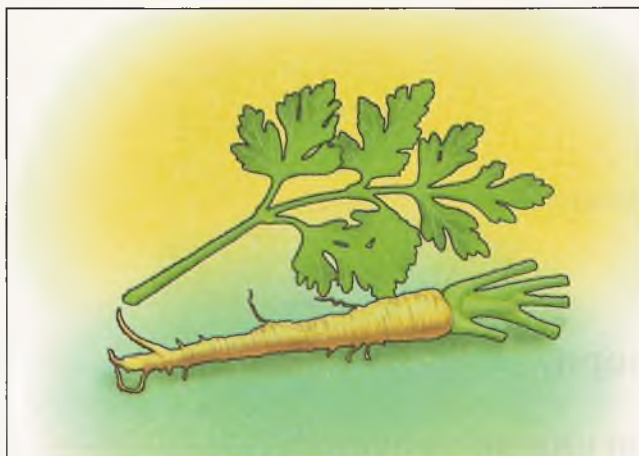
рушник

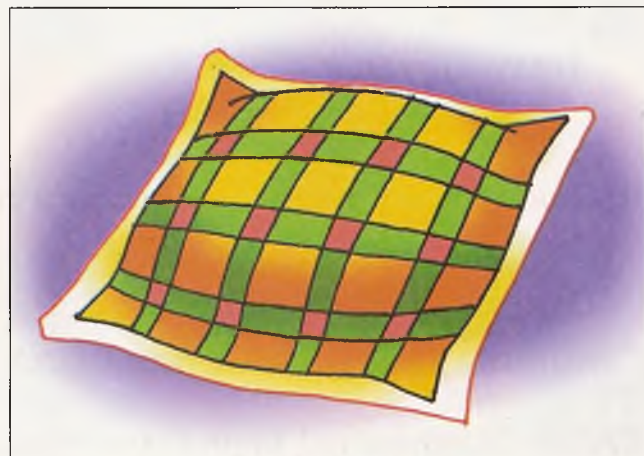
бушлат

душ

петрушка

подушка

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [ш] у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками.

2. Гра «Відгадайте, який малюнок я загадала».

3. Повторити чистомовки.

Їшні, ішні — круглі вишні.

Шкар, шкар — на дереві шишкар.

Йшка, ішка — на ялині шишка.

4. Додати до слова (слів) назву малюнка.

Червоні кисло-солодкі

Емальована

Соснова

Стрункий спритний

Блискуча

Лісовий

5. Про які малюнки ці загадки?

За хатиною в садочку у зеленому віночку
та в червоних намистах стоїть дівка молода.
І збігаються всі дітки, щоб на неї поглядіти,
за намисто кожен — смик! Та й укине на язик.

(ня, виш)

Червоний колір,
кисло-солодкий смак,
кам'яне серце.
Чому це так?

(ня, виш)

З ялинок та сосен
їх білка збирає.
Зернятка з'їдає,
ще й на зиму ховає.

(ка, шиш)

6. Пояснити та вивчити прислів'я та приказки.

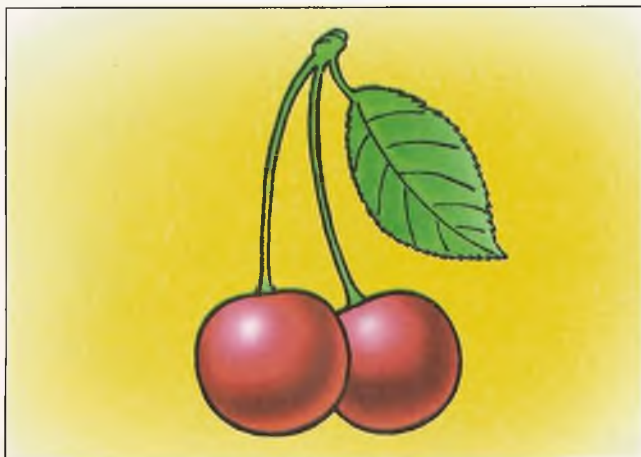
Як дбаєш, так і маєш.

Піший кінному не товариш.

Менше говори, а більше діла твори.

7. Гра «Жартівливі відповіді». Чим або ким ви милуєтеся?

Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

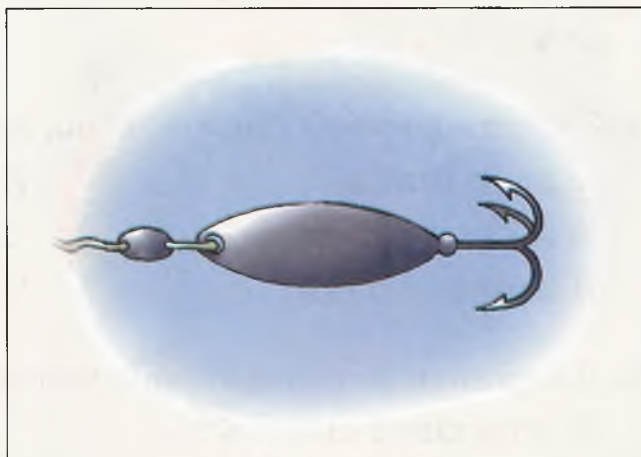
вишні

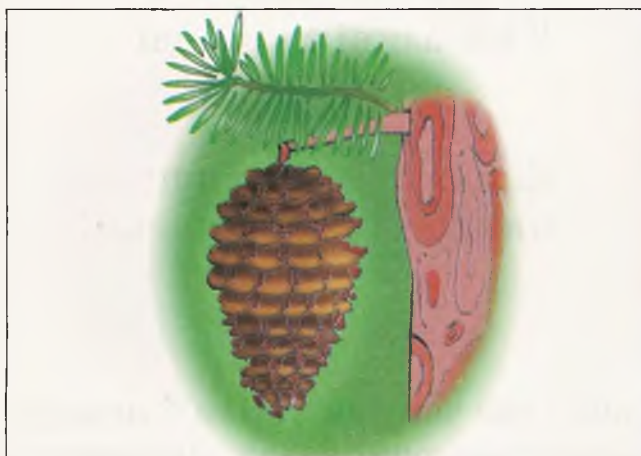
шишкар

вершник

блешня

шишка

кришка

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [ш] у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками. Згадати і назвати слова зі звуком [ш] із 3, 4, 5, 6, 7 звуків. Хто більше?

2. Послухати та повторити склади.

шпа – шка – шта	шпе – шке – ште	шту – шке – шпа
шко – шко – што	шти – шки – шпи	шке – шпо – шту
шпу – шку – шту	шпа – шке – шту	шка – што – шпе

3. Додати до слова (слів) назву малюнка.

Дерев'яна	Співучий
Зелений свіжий	Красиві
Гостра	Кругла залізна

4. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я рвав шпинат.	Я намотував нитки на шпульку.
Я зробив шпаківню.	Я клеїв шпалери.
Я бачив шпака.	Я збирав у кошик вишні.

5. Доповнити речення назвою малюнка.

У шпаківні сидить	З дерева зроблена
Зелений борщ варять зі	На городі росте
У півника дуже гостра	На дереві сидить
Ми обклеїли стіни	У магазині є красиві

6. Повторити скоромовки.

Сів шпак на шпаківню, заспівав шпак півню: — Ти не вмєєш так, як я, так, як ти, не вмю я.	Кішка бігає за мишкою, мишка бігає від кішки.
--	--

7. Гра «Жартівливі відповіді». На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

шпак

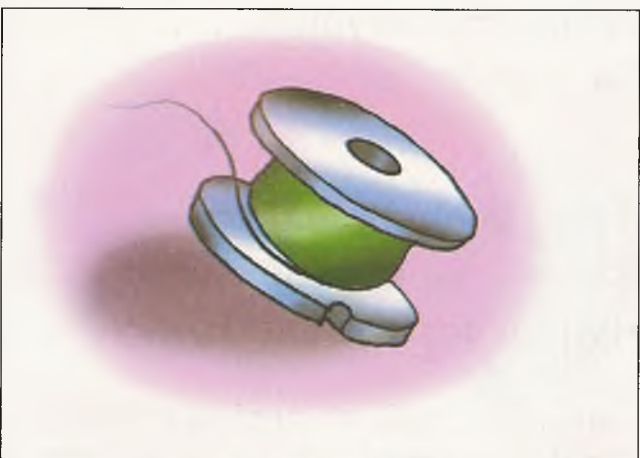
шпаківня

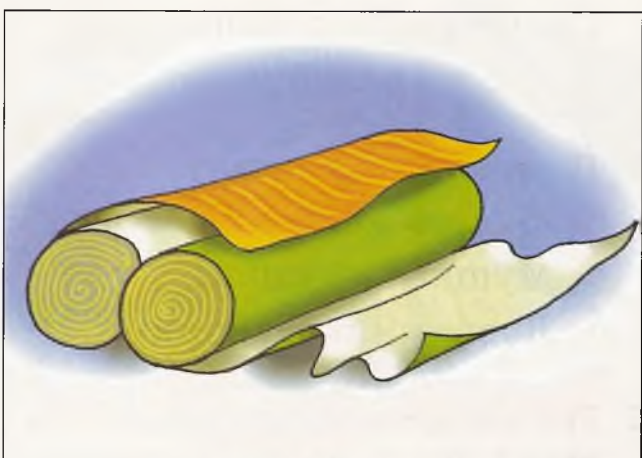
шпинат

шпора

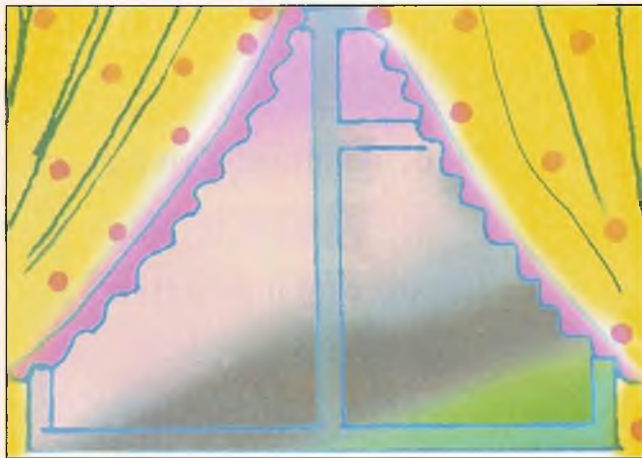
шпулька

шпалери

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [ш] у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками. Згадати і назвати слова зі звуком [ш] із 3, 4, 5, 6, 7 звуків. Хто більше?
2. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала».
3. Повторити чистомовки.
Шал, шал, шал — біля мене штурвал.
Шанга, шанга, шанга — важка штанга.
Шóra, шóra, шóra — на вікні штора.
Шур, шур, шур — працює штукатур.
Шорм, шорм, шорм — на морі шторм.
4. Змінити речення.
(ти, він, вона, ми, ви, вони) (у тебе, у нього, у неї,
у нас, у вас, у них)
Я купив штани та штори. У мене нові штани.
Я штукатурив кімнату. У мене вдома блакитні штори.
Я піднімав штангу. У мене є штанга.
5. Доповнити речення назвою малюнка.
Моряк стоїть за ... На вікні висить шифонова ...
Спортсмен піднімає ... Стіни штукатурить ...
Хлопчик вдягнув ... На морі був сильний ...
6. Повторити скоромовку.
Машка — мишка, Лови, Мушко, Машку.
Мушка — кішка. Кішка ловить мишку,
Лови, кішко, мишку. Мушка ловить Машку.
7. Гра «Жартівливі відповіді». На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

штора

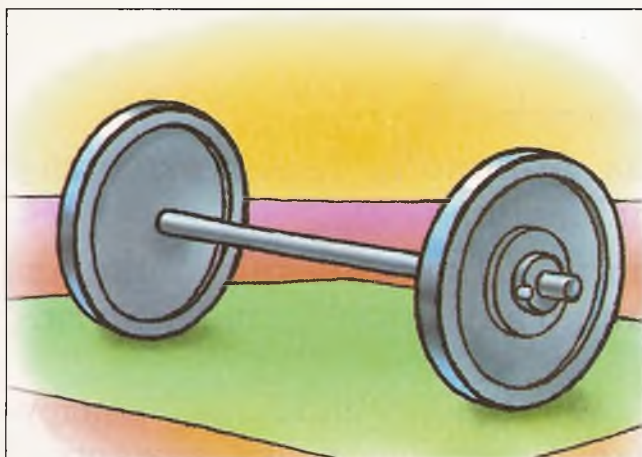
штукатур

штани

штурвал

штанга

шторм

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів.
Визначити, де стоїть звук [ш] у назвах малюнків.
Прочитати підписи під малюнками.
Згадати і назвати слова зі звуком [ш] із 3, 4, 5, 6, 7 звуків. Хто більше?
2. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».
3. Повторити чистомовки.
Шар, шар, шар — гуляє школяр.
Ша́бра, ша́бра, ша́бра — нам потрібна швабра.
Шо́ла, шо́ла, шо́ла — перед нами школа.
Шу́ра, шу́ра, шу́ра — ведмежа шкура.
Ше́тки, ше́тки — нові шкарпетки.
Ша́йка, ша́йка — у Шури швайка.
4. Додати до слова назву малюнка.
Багатоповерхова Нові теплі
Обдарований Дерев'яна
Гостра Леопардова
5. Про який малюнок ця загадка?
Один хлівець на п'ятеро овець.
(ки, шкар, пет)
6. Послухати (або прочитати) та переказати текст.
Наша школа велика і затишна. Мишко та Тиміш входять у школу, вішають шуби та шапки на вішалку.
У школі шумно, там ялинка. Школярі прикрашають ялинку іграшками. Тиміш і Мишко вирішили їм допомогти.
7. Гра «Жартівливі відповіді». На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

школа

шкура

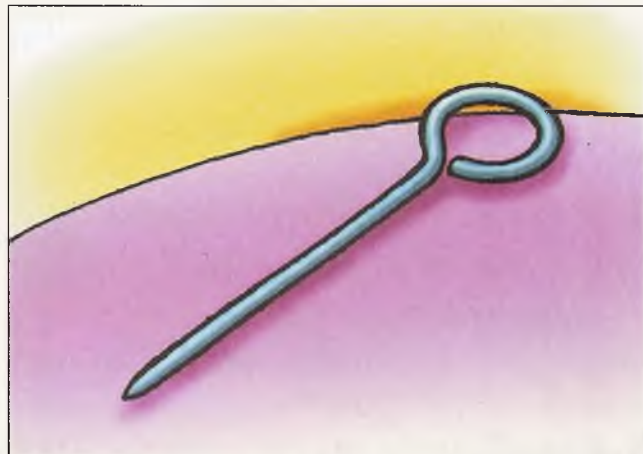
школяр

шкарпетки

швабра

швайка

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [ш] у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками. Згадати і назвати слова зі звуком [ш] із 3, 4, 5, 6, 7 звуків. Хто більше?

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Додати до слова (слів) назву малюнка.

Жирний

Морська

Довгий шовковистий

Смугастий

Широкий

Довгий

4. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я йшов шляхом.

Я поклав шланг у комору.

Я мила підлогу шваброю.

Я провів штрих під малюнком.

Я купив шнур.

Я пішла до школи.

5. Переказати текст.

Мишко

У Мишка тато — шахтар. Якось тато купив Мишкові нову теплу шапку. Він вдягнув шубку, шарф та нову шапку і пішов до школи. Школярі похвалили його обнову. Мишко пригостив школярів шоколадом.

6. Повторити скоромовку.

Йшов я, йшов,
мішок знайшов.

У мішку тім шпинат —
привіт від кошенят.

7. Про які малюнки ці загадки?

Смугастий, як зебра,
машини зупиняє.

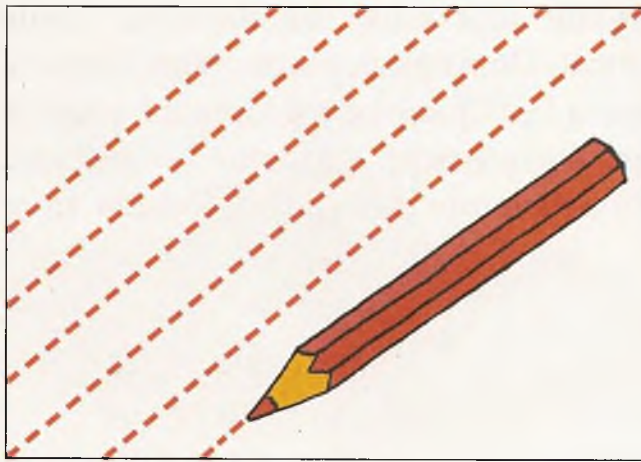
(ба, шлаг, ум)

Як встане,
то до неба дістане.

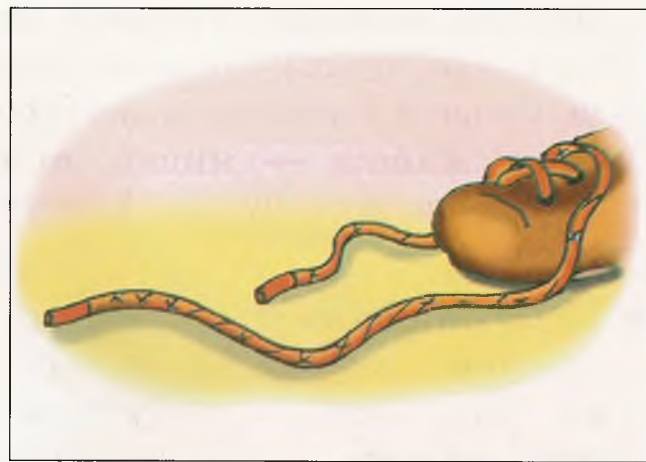
(л, ш, х, я)

8. Гра «Жартівливі відповіді». На (в) чому ви хотіли б мандрувати?

Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

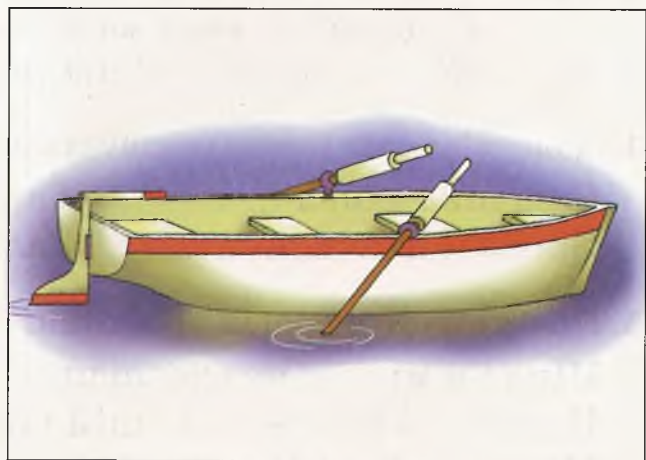
штрих

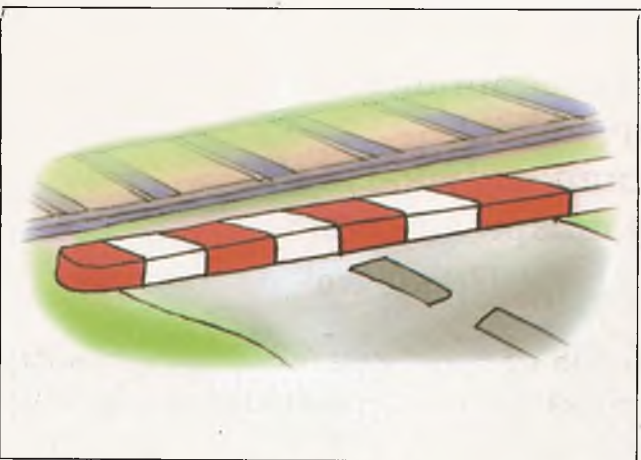
шнурок

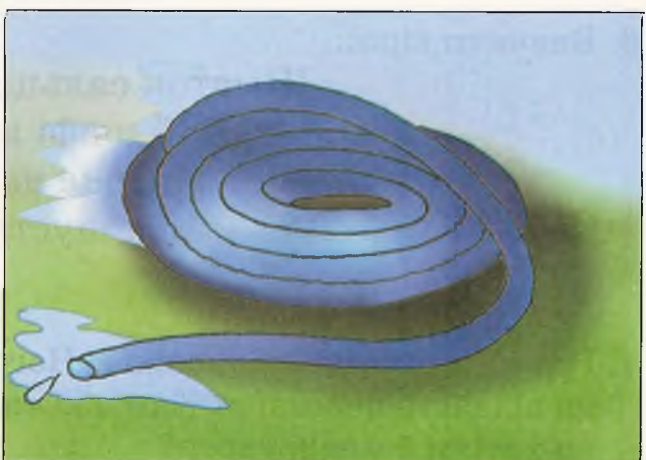
шлях

шлюпка

шлагбаум

шланг

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [с] чи [ш] — у назвах малюнків. Порівняти написання літер **с**, **ш**. Скласти з ними склади і прочитати їх. Скласти з розрізної азбуки слова: **мишка** — **миска**, **шапка** — **сапка**, **кашка** — **каска**. Порівняти звуко-буквений склад та значення цих слів. Увести їх у речення.

2. Послухати та повторити склади.

са – ша – са	шо – су – су	ше – са – ше
со – шу – си	су – ша – шо	шу – шу – со
ши – са – ше	се – ши – се	со – со – шу

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

4. Додати до слів (слова) назву малюнка.

Сіра шкодлива	Гаряча	Залізна
Біла з квіточкою	Залізна гостра	Хутряна

5. Пояснити та вивчити приказки.

Шила в мішку не сховаєш.
Нашим салом та по нашій шкурі.
Менше слів, а більше діла.
Ліпше свій гість, ніж чужих шість.

6. Вивчити вірш.

Шматок сальця шукає мишка,
у нашій шафі шарудить.
Як шмигоне на мишку кішка!
А мишка шусть у шпарку вмить!

Н. Забіла

7. Гра «Жартівливі відповіді». Чого або кого у вас немає? Кому або чому ви віддаєте перевагу? Ким або чим ви милуєтеся? На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати?

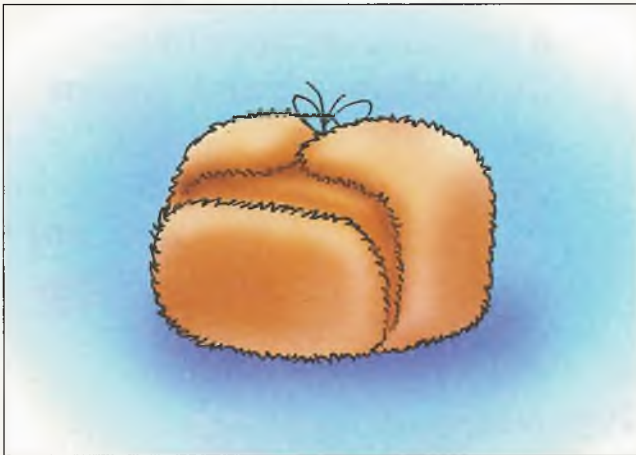
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

мишка

миска

шапка

сапка

кашка

каска

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [с] чи [ш] — у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками. Яким одним словом можна назвати ці малюнки? У назвах яких пташок є звук [с] чи [ш]?

2. Повторити чистомовки.

Сей, шей, сей — співає гарно соловей.

Шар, сар, шар — на сосні шишкар.

Шак, сак, шак — на осиці сидить шпак.

3. Про які малюнки ці загадки?

Що воно за дивна птиця?

Світла денного боїться...

Дзьоб крючком, великі очі

і не спиться їй щоночі.

«Ху-ху-ху!» — кричить вона.

Відгадали? Ні?

В мене є великий хист,
я співаю, як артист.

Спів мій радісний усюди
дуже люблять

слухать люди.

(вей, со, ло)

(ва, со)

4. Доповнити речення назвою малюнка.

Гарно співає

Вночі літає

У шпаківні живе

Курча схопив

Дуже швидко літає

Дзьоб крючком у

5. Пояснити та вивчити прислів'я.

Слово — не стріла, а ранить глибше.

У лісі вовки виють, а в хаті страшно.

Один сам хоробрий, а в іншого слово хоробре.

Для миші й кішка звір.

6. Гра «Жартівливі відповіді».

Кого у вас немає? Кого ви бачите на малюнку? Ким ви милуєтеся? Кому ви віддаєте перевагу? На (в) кому ви хотіли б мандрувати?

Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

соловей

шуліка

шишкар

сова

шпак

ластівка

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [с] чи [ш] — у назвах малюнків. На якому місці він стоїть у цих словах? Прочитати підписи під малюнками. Яким одним словом можна назвати ці малюнки? У назвах яких ягід є звук [с] або [ш]?

2. Про які малюнки ці загадки?

Низький та колючий, солодкий та запашний:
ягоду зірвеш — усю руку обдереш.

(рус, аг)

На гілках висять шари,
Посиніли від жару.

(ви, сли)

Сидить на дереві кулька кругленька.
Червона, кисло-солодка, смачненька.

(ня, виш)

3. Вивчити (або повторити) скоромовки.

Шишки на сосні, шишки на столі.

На шосе шість вершників.

У Соні шашки, у Семена шишки.

Всіх скоромовок не перемовиш,
не перескоромовиш.

Тихше, миші,
тихше, миші,
кіт сидить
на нашій стрісі.

4. Переказати текст.

Сад

Біля школи великий сад. У ньому ростуть: груші, сливи, вишні, абрикоси, яблука, персики, агрус, смородина й інші фрукти та ягоди. Сашко й Лариса доглядають груші та яблуні, Мишко й Наталка — вишні й агрус, Тиміш і Сергійко — персики, абрикоси та сливи. Тому восени багато фруктів у шкільній їдальні.

5. Гра «Жартівливі відповіді». Чого у вас немає? Чим ви милуєтеся?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

слива

абрикос

персик

вишня

груша

аґрус

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [с] чи [ш] — у назвах малюнків. Де він стоїть у цих словах? Прочитати підписи під малюнками. Яким одним словом можна назвати малюнки?

У назвах яких квітів є звук [с] і звук [ш]?

2. Послухати та повторити склади.

аш – ас – аша – аса уш – ус – ушу – усу еш – ес – еше – есе
ош – ос – ошо – осо иш – ис – иши – иси юш – юс – юші – юсі

3. Про які малюнки ці загадки?

Біла корзина, золоте денце,
у ній росинка та золоте сонце.
(маш, ро, ка)

Жовтенька тарілочка, білий обідок.
Кожний замилується, як зайде в садок.
(маш, ро, ка)

Навесні він першим зацвітає,
Задоволено з-під снігу виглядає.
(лі, про, сок)

4. Додати до слова назву малюнка.

Синя	Рожева	Темно-рожевий
Фіолетова	Голубий	Біла

5. Змінити речення (у тебе, у нього, у неї, у нас, у вас, у них).

У мене сині волошки.	У мене спіла груша.
У мене гладіолус та шипшина.	У мене соковита вишня.
У мене айстра та ромашка.	У мене зелений агрус.

6. Переказати текст.

Подарунок

На свято Сашко і Тиміш вирішили подарувати мамі квіти. Сашко подарував букетик волошок, а Тиміш — ромашки. Тато подарував мамі гладіолуси. Усім було радісно і весело.

ВОЛОШКА

ПРОЛІСОК

РОМАШКА

АЙСТРА

ШИПШИНА

ГЛАДІОЛУС

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук — [с] або [ш] — у назвах малюнків.

Згадати і назвати слова зі звуком [с] чи [ш]. Хто більше?

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Про який малюнок ці загадки?

Золоте решето, а в ньому
чорних хатинок повно.

(няш, со, ник)

Повернулося до сонця
золоте денце.

(няш, со, ник)

Сімсот соколят на одній подушці сплять.
(со, ник, няш)

4. Додати до слова назву малюнка.

Кмітливий

Смачні

Широке

Прославлений

Досвідчений

Стиглий

5. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я купив соняшник та сушки.

Я їхав по широкому шосе.

Я сидів поруч із шахістом і машиністом.

6. Вивчити вірш.

— Що ти, донечко, шепочеш?

І чому це ти не спиш?

— Я, матусю, спати хочу,

але треба вивчить вірш.

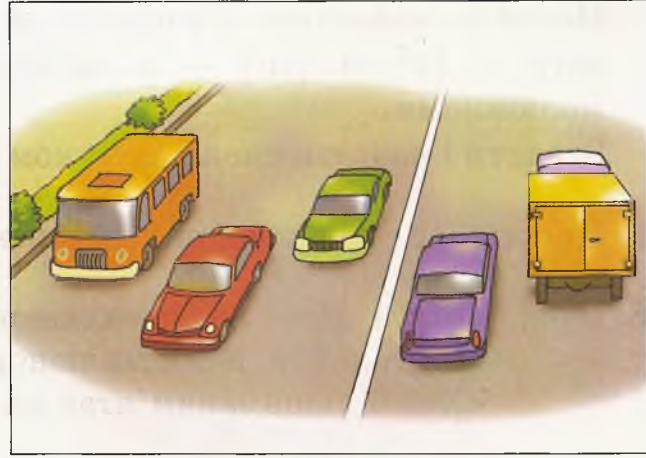
І. Січовик

7. Гра «Жартівливі відповіді». Чим або ким ви милуєтеся? Кого або чого у вас немає? Кому або чому ви віддаєте перевагу? Кого або що ви бачите на малюнку? На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати?

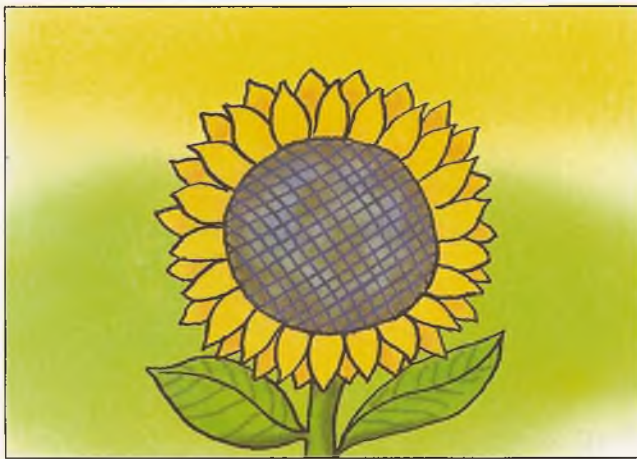
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного малюнка.

Сашко

шосе

соняшник

машиніст

шахіст

сушки

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [с] чи [ш] — у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками.

Згадати і назвати слова зі звуком [ш] (потім із [с]). Хто більше?

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків і назве їх по пам'яті».

4. Повторити чистомовки та скоромовки.

Шіст, шіст, шіст — виступає штангіст.

Ўшка, ўска, ўшка — гусей пасе пастушка.

Шок, сок, шок — їде пастушок.

Шию, шию, вишиваю
і в мішечок все складаю.

Їла мишка хліб та сало,
та все мишці було мало.

Вишивала мама сину вишиванку.

5. Доповнити речення назвою малюнка.

Штангу піднімає

Корів пасе

Сашко ввімкнув

У коماشок по ... лапок.

Гусей пасе

Дідусеві ... років.

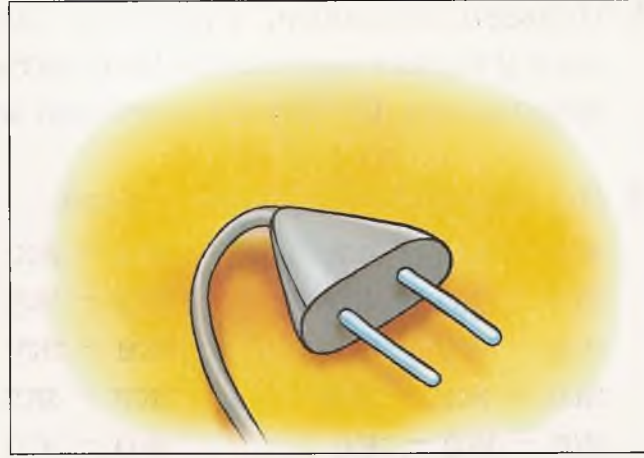
6. Вивчити вірш.

Кожушок

Шура, як весна настала,
кожушок в мішок сховала.
А як знов прийшла зима —
до мішка, а там... нема.
Миші влізли до мішка
і погризли кожушка,
лише шматочок залишився.
Ось історія така.

штангіст

штепсель

пастушка

шість

пастушок

шістдесят

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити перший звук у назвах малюнків. Показати велику і малу букву **Ж ж** (писану та друковану). Скласти з розрізної азбуки і прочитати склад **жа**.

2. Послухати і повторити склади.

жи – жа – жа	жа – жо – жу	жу – жа – жу
жо – жо – жо	жу – жу – жо	жа – жо – жа
жу – жу – жу	же – жу – жу	же – жи – же
жи – жи – жи	жи – жа – жо	жо – жу – жо
же – же – же	жо – жи – жи	жи – же – жи

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала».

4. Про який малюнок ця загадка?

У воді сидить охоче, та не риба і не рак,
вистромля булькаті очі і співає: «Кум-квак».
(ба, жа)

5. Додати до слова назву малюнка.

Жіночий	Польовий
Зміїне	Красиве
Запашний	Зелена

6. Змінити речення.

(у тебе, у нього, у неї, у нас, у вас, у них)	(тобі, йому, їй, нам, вам, їм)
У мене новий жакет.	Мені пошили жакет.
У мене в садку живе жаба.	Мені подобається жабо.
У мене живе жайворонок.	Мені намалювали жайворонка.
У мене жовте жабо.	Мені подарували жасмин.

7. Гра «Хто правильно відповість». Що або кого ви бачите на малюнку?
Відповісти, використовуючи тільки назву кожного з малюнків.

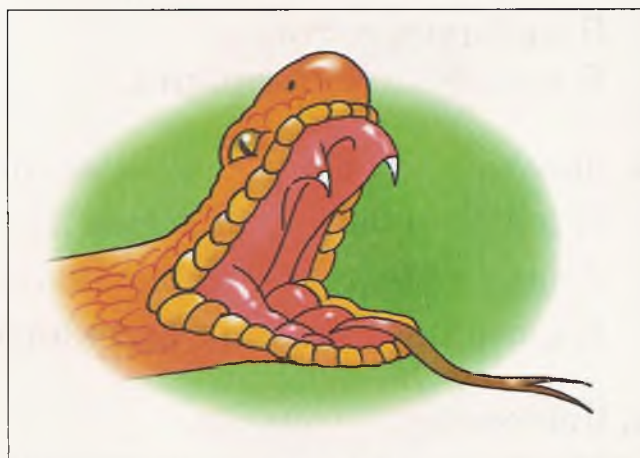
жаба

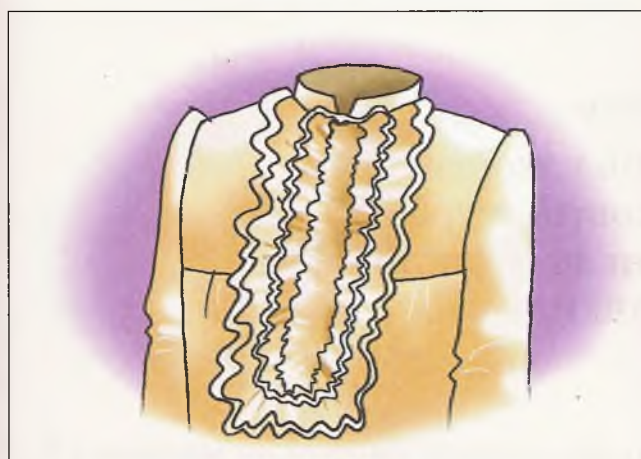
жакет

жайворонок

жало

жабо

жасмин

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити перший звук у назвах малюнків. Скласти з розрізної азбуки склади **жа**, **жо** та слова з ними. Прочитати підписи під малюнками.

2. Про який малюнок ця загадка?

Я на дубі довго ріс,
потім з дуба швидко зліз,
і так під листям заховався,
що кабанчику не дістався.
(лудь, жо)

3. Змінити речення.

(ти, він, вона, ми, ви, вони)	(у тебе, у нього, у неї, у нас, у вас, у них)
Я люблю жовток.	У мене на малюнку жолоб.
Я купив букет жоржин.	У мене жолуді.

4. Доповнити речення назвою малюнка.

Під дубом багато стиглих	У цирку виступає
З даху тече дощова вода по	У яйці смачніший
Я намалював квадрат ... кольору.	Дуже красива

5. Повторити скоромовку.

У жовтні зірвали жовту жоржину,
що жовтіла за огорожею біля жасмину.

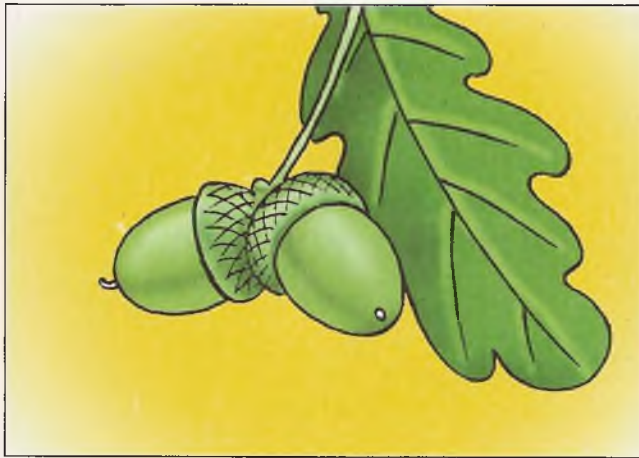
6. Вивчити вірш.

Жовтень

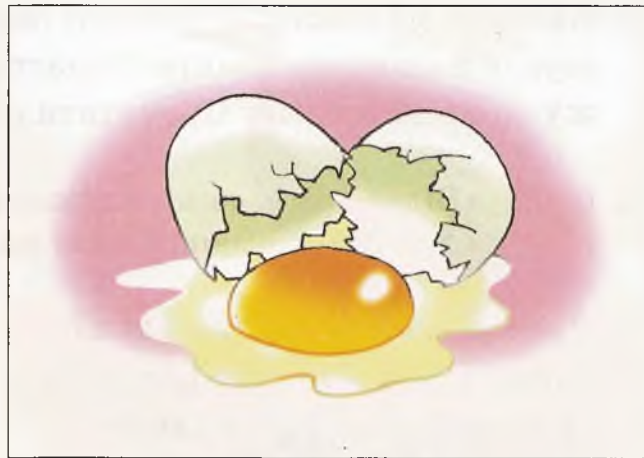
Жовтий жовтень у жовтій одежі
вже блукає у жовтій журбі.
Жовтий жовтень несе листопаду
золоті журавлині ключі.

В. Іванчук

7. Гра «Хто правильно відповість». Що або кого ви бачите на малюнку? Відповісти, використовуючи тільки назву кожного з малюнків.

ЖОЛУДЬ

ЖОВТОК

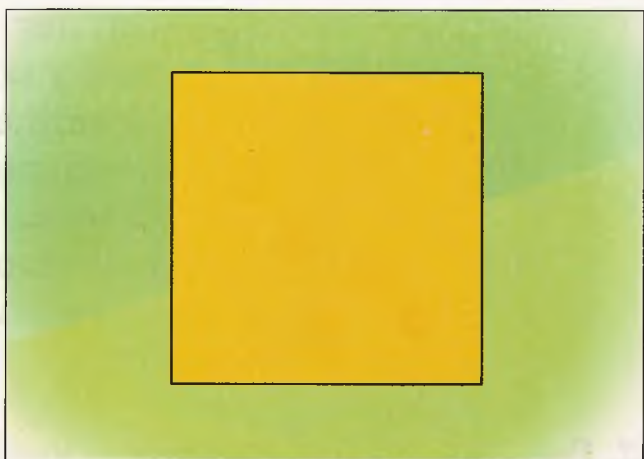
ЖОЛОБ

ЖОНГЛЕР

ЖОРЖИНА

ЖОВТИЙ

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити перший звук у назвах малюнків. Скласти з розрізної азбуки склади **жа**, **жо**, **жу** та слова з ними. Прочитати підписи під малюнками.

2. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків і назве їх по пам'яті».

3. Про які малюнки ці загадки?

Довгі ноги, довгий ніс.
Прилетів — обід приніс:
комах і зерняток
для своїх маляток.
(ра, жу, вель)

Летить — виє,
сяде — землю риє.
Чорне тіло — чорний вус,
ніби справжній сажотрус.
(у, к, ж)

4. Додати до слова (слів) назву малюнка.

Травневий	Запашна	Довгоногий
Старенький	Дитячий	Червона кисла

5. Повторити скоромовку.

Жук у жупан і жилетку вдягався,
а потім на жолуді все похвалявся.

6. Вивчити вірш.

Жук

Ой, летів жук, жук —
та й у воду — фук.
Прибігла жукова мати —
жука рятувати.
Я жук, жук, жу-жу,
навколо кружу,
жу-жу-жу-жу.

П. Воронько

7. Гра «Жартівливі відповіді». Кого або чого у вас немає?
Відповісти, використовуючи тільки назву кожного з малюнків.

жук

журавель

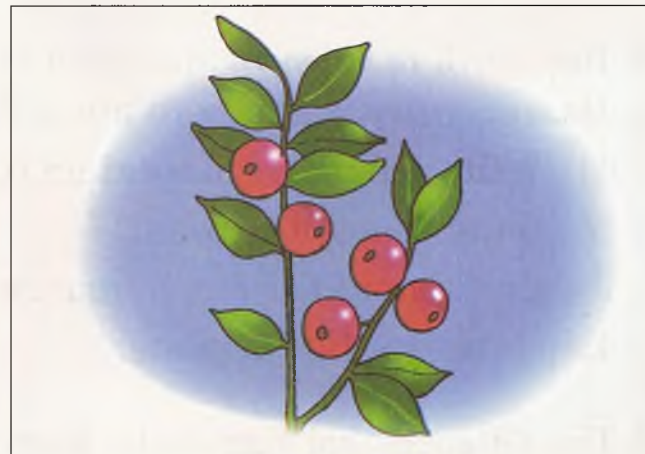
журнал

жуйка

жупан

журавлина

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [ж] у цих словах. Скласти з розрізної азбуки склади **жа**, **жо**, **жи** і слова з ними. Прочитати підписи під малюнками.
2. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків і назве їх по пам'яті».
3. Про які малюнки ці загадки?

Що два тижні зелениться, а два тижні колоситься, за два тижні наливається і два тижні підсихає? (то, жи)	Довгу шию має він і тому такий смішний. В плямочках у нього шкіра, до всього йому є діло. (раф, жи)
--	---
4. Доповнити речення назвою малюнка.

Довга шия у	У полі колоситься
У банці свинячий	Мама вдягла смугастий
Кури сиділи на	Я кинув у автомат
5. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я жав жито.	Я купив банку жиру.
Я вдягнув жилет.	Я підняв жердину.
Я кинув жетон.	Я хотів би покататися на жирафі.
6. Пояснити та вивчити приказки та прислів'я.

Важко тому жити, хто від роботи біжить.
На тобі, небоже, що мені не гоже.
У кожного своя голова.
Лежнем лежатимеш — щастя не знатимеш.
Береженого Бог береже.
7. Гра «Жартівливі відповіді». Кого або чого у вас немає?
Відповісти, використовуючи тільки назву кожного з малюнків.

жито

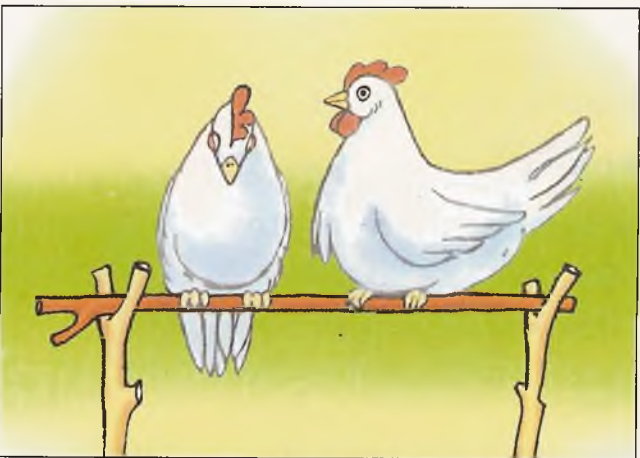
жилет

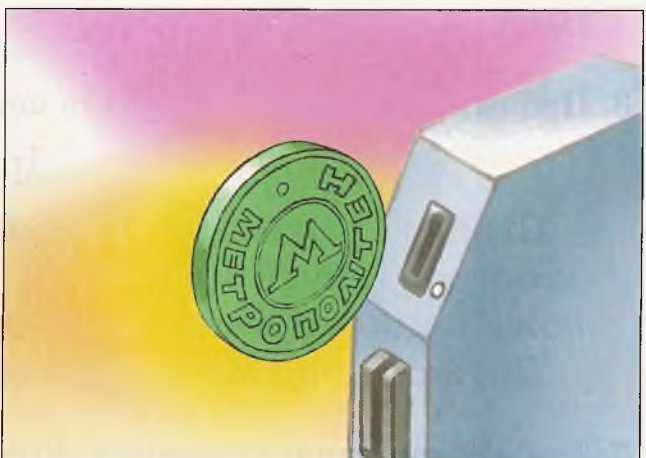
жираф

жир

жердина

жетон

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [ж] у цих словах. Прочитати підписи під малюнками.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Повторити чистомовки.

А́ржа, а́ржа, а́ржа — пливе велика баржа.

Жа, жа, жа — бігає біле ведмежа.

Жа, жа, жа — піймали ми вужа.

Жан, жан, жан — лежить баклажан.

Жан, жан, жан — літає кажан.

Жак, жак, жак — п'є молоко їжак.

4. Про які малюнки ці загадки?

Хоч не шию я ніколи,
та голок в мене доволі.

(жак, ї)

На мишу схожий,
вночі літає, людей лякає.

(жан, ка)

5. Доповнити речення назвою малюнка.

Різні вантажі перевозить самохідна

Вночі літає

У зоопарку на майданчику гралося

Взимку спить

На городі на грядці росте

Біля двору висока

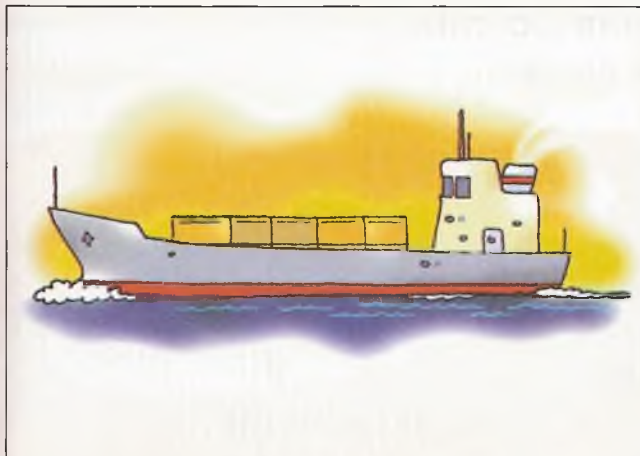
6. Прочитати (або послухати) та переказати текст.

Дружок

Сталася пожежа. Палав житловий будинок. Пожежа охопила другий поверх. Там була дитина. Приїхали пожежники. З ними пожежна собака Дружок.

Дружок побіг на другий поверх і виніс дитину.

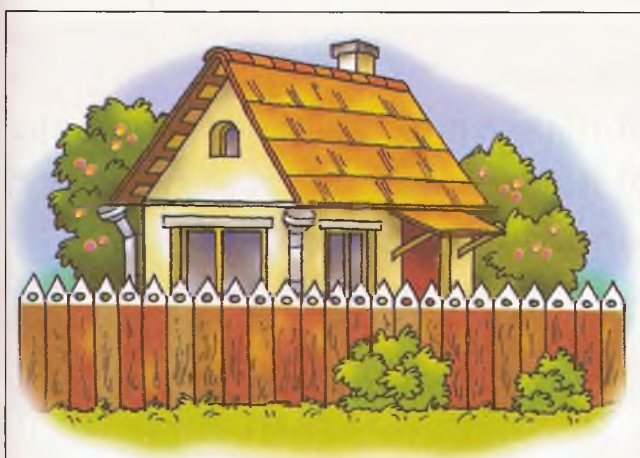
7. Гра «Жартівливі відповіді». Кому або чому ви віддаєте перевагу? Відповісти, використовуючи тільки назву кожного з малюнків.

баржа

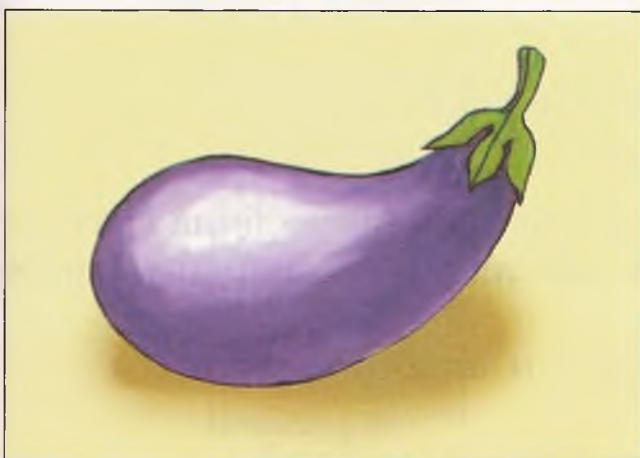
ведмежа

огорожа

кажан

баклажан

їжак

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів.
Визначити, де стоїть звук [ж] у цих словах.
2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.
3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків і назве їх по пам'яті».

4. Додати до слів (слова) назву малюнка.

Теплий новий	Красивий барвистий
Туга залізна	Дерев'яна
Маленька	Смачний

5. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я вдягнув кожух.	Я перестрибнув через калюжу.
Я купив абажур.	Я поклав книжку на етажерку.
Я побачив рижик.	Я натиснув на пружину.

6. Вивчити скоромовки.

Жук упав, встати не може, може хтось і допоможе.	Біжать стежини поміж ожини.
---	--------------------------------

У їжака їжаченята, а у вужа вуженята.	І вже у Жені ожина в жмені.
--	--------------------------------

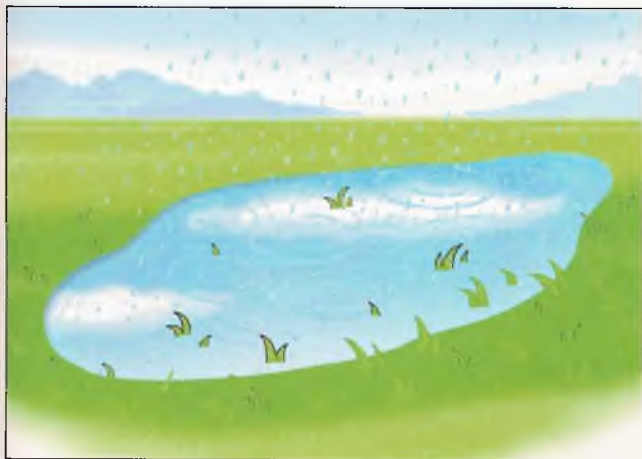
7. Прочитати (або послухати) та переказати текст.

Їжак

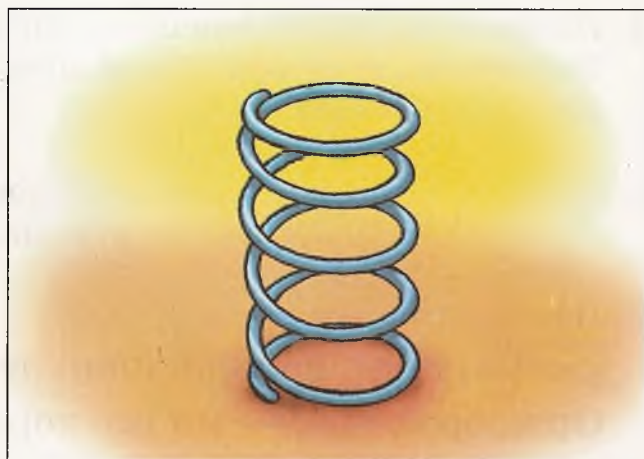
У Жені був їжак. Він жив у куточку. Женя любила гратися з їжаком. Кожного дня Женя давала йому молоко. Одного разу їжак утік.

Довго шукала Женя їжака, але він зник назавжди.

8. Гра «Жартівливі відповіді». Чому ви віддаєте перевагу?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

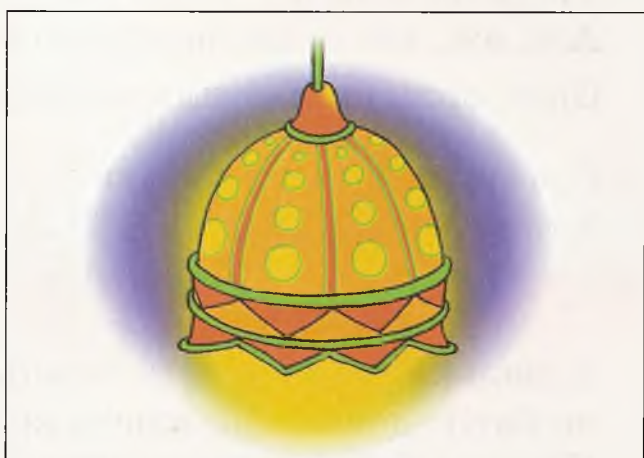
калюжа

пружина

кожух

абажур

этажерка

рижик

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів.

Визначити, який однаковий звук у назвах малюнків. Який по порядку він у цих словах?

2. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я заховала»,

«Хто більше запам'ятає малюнків і назве їх по пам'яті».

3. Повторити чистомовки.

Їж, їж, їж — на підвіконні лежить ніж.

Орж, орж, орж — ми їмо корж.

Уж, уж, уж — біля води лежить вуж.

Орж, орж, орж — на льоду морж.

Аж, аж, аж — ми фарбуємо гараж.

Орж, орж, орж — плаває йорж.

4. Про які малюнки ці загадки?

Хто усім нам ділить хліб?

(ж, і, н)

Гострим він завжди буває,
хліб смачний нам нарізає.

(ж, і, н)

Тоненьке, вузеньке, по землі в'ється,
як батіг, довге, але зовсім не б'ється.

Людини боїться, молоко вживає.

У лісі їх багато, мабуть, кожен знає.

(ж, в, у)

5. Додати до слова назву малюнка.

Цегляний

Неотруйний

Гострий

Смачний

Величезний

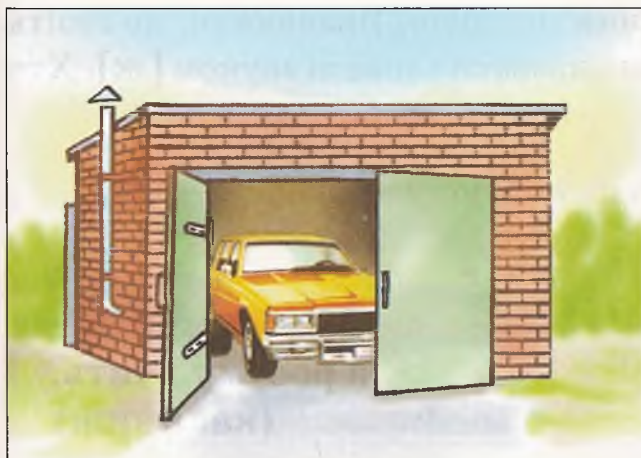
Колючий

6. Пояснити і вивчити приказку.

Дружба дружбою, а служба службою.

7. Гра «Жартівливі відповіді». Ким або чим ви милуєтеся?

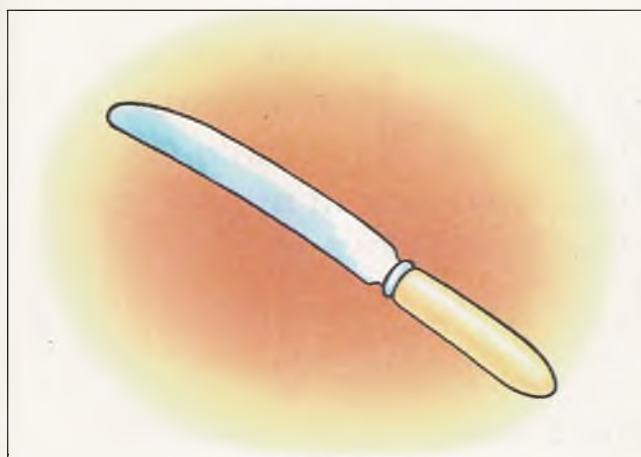
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

гараж

вуж

ніж

корж

морж

йорж

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [ж] у назвах малюнків. Згадати і назвати слова зі звуком [ж]. Хто більше?

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Про який малюнок ці загадки?

Не дерево, а з листочками,
не сорочка, а зшита,
не поле, а засіяне.

(ка, книж)

Вона мовчить,
а розуму вчить.
(ка, книж)

4. Змінити речення.

(ти, він, вона, ми, ви, вони)

Я лежав у ліжку.

Я їв пиріжки.

Я купив книжку.

Я сховав стружку.

(тебе, його, її, нас, вас, їх)

Мене врятував пожежник.

Мене покладали у ліжку.

Мене пригощали пиріжками.

Мене годували з ложки.

5. Вивчити вірші.

Жатка

Жатка жваво жито жне.

Жатку жнець не дожене.

Г. Бойко

Стежка

В'ється стежка-побережка

повз ріку по бережку.

Обережно в'ється стежка,

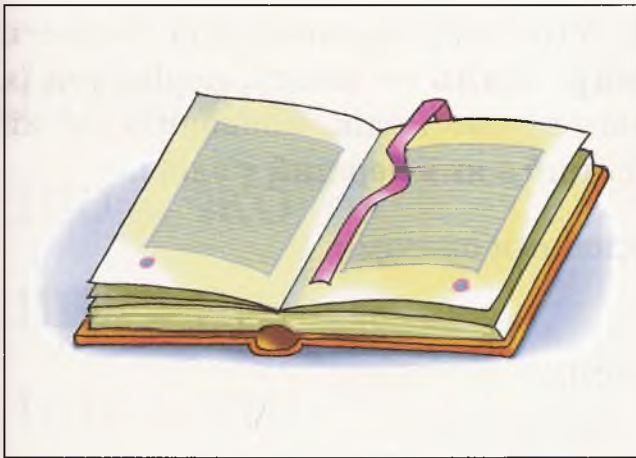
побережка-обережка,

щоб не впасти у ріку.

Б. Стельмах

6. Гра «Жартівливі відповіді». Ким або чим ви милуєтеся?

Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

книжка

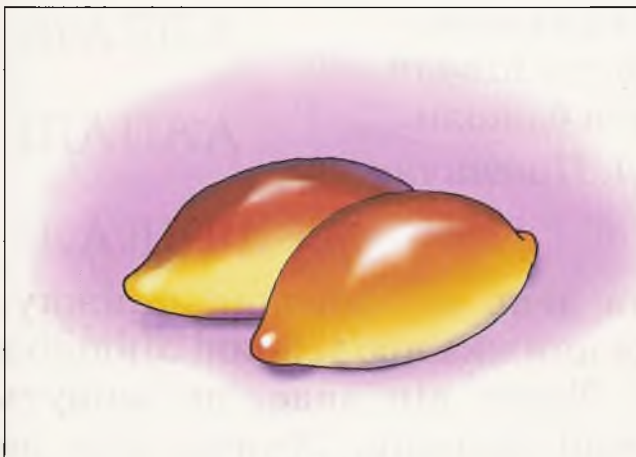
пожежник

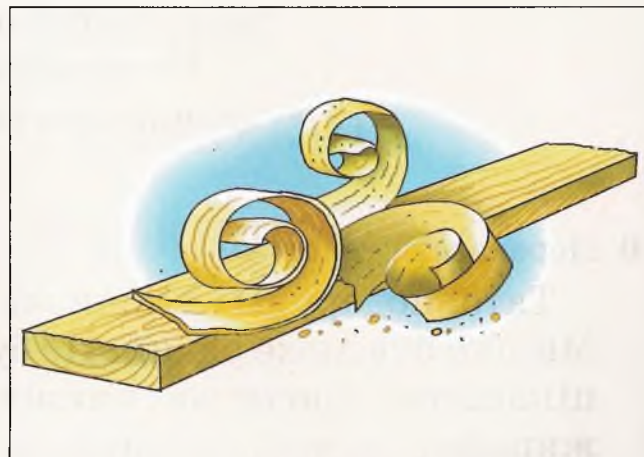
ліжко

ложка

пиріжки

стружка

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Прочитати наведені склади та слова. Уточнити значення слів. Скласти з розрізної азбуки слова: **шар — жар, жаль — шаль**, порівняти їх звуко-буквений склад. Звернути увагу на зміст слів. Визначити, який звук — [ш] чи [ж] — у цих словах і який з них перший у слові.

2. Скласти і промовити речення з наведеними словами.

3. Повторити чистомовки.

Жеш, жеш, жеш — мішок в'яжеш.

Жиш, жиш, жиш — книжкою дорожиш.

Веш, веш, веш — у **Житомирі** живеш.

Лієш, лієш, лієш — тварин жалієш.

Жиш, жиш, жиш — швидко біжиш.

Жиш, жиш, жиш — у ліжку лежиш.

Жиш, жиш, жиш — коня триножиш.

Жеш, жеш, жеш — хліб ріжеш.

4. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я жну жито.

Я живу в **Житомирі**.

Я жую жуйку.

Я лежу в ліжку.

Я ріжу коржі.

Я жалію вужа.

5. Вивчити вірш.

**Жук жив на жоржині,
жук скаржився дружині:
— Не полежиш тут ніколи,
заважають спати бджоли.**

Л. Пшенична

6. Переказати текст.

Тато подарував Мишкові на день народження книжку. Мишко був дуже радий. Це була книжка про тварин. Мишко з цікавістю прочитав книжку. Тепер він знає, де живуть жирафи, моржі, кажани та інші тварини. Мишко піде до школи й покаже книжку школярам.

ША — ЖА

ЖНЕШ

ШО — ЖО

ЖДЕШ

ШЕ — ЖЕ

ПОКАЖЕШ

ШИ — ЖИ

РІЖЕШ

ШУ — ЖУ

ЛЕЖИШ

ШІ — ЖІ

БІЖИШ

ШАР

ДОРОЖИШ

ЖАР

ДОПОМОЖЕШ

ЖАЛЬ

ПОЖЕЖНИК

ШАЛЬ

ЖИВЕШ

ЖАБКА

МОЖЕШ

ШАПКА

ПОМНОЖИШ

ЖАЛІЄШ

В'ЯЖЕШ

ЖУЄШ

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [з] чи [ж] — у назвах малюнків і де він стоїть. Скласти з розрізної азбуки та прочитати склади **за — жа, зо — жо, зу — жу, зи — жи, зе — же**. Який з цих малюнків «зайвий» і чому? У назвах яких пташок є звук [з] чи [ж]?
2. Повторити чистомовки.
Зу́ля, жу́ля, зу́ля — на бузку зозуля.
Триж, триз, триж — злетів стриж.
Жак, зак, жак — заховався їжак.
Різд, ріжд, різд — злетів дрізд.
3. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).
Я бачив у зоопарку казарку та моржа.
Я годував їжака молоком, а дрозда — насінням.
4. Вивчити вірш.

Молоток

В мене є залізний молоток,
я його завжди кладу в куток,
де лежить і пила, і терпуг, —
він же їм хороший друг.

П. Воронько

Жабенятко забруднилось

Жабенятко забруднилось,
забруднилось — не помилось.
Жабенятко, так негоже!
Ну, на кого ти похоже?
— Я похоже на мамуню,
на мамуню-кваквакуню.

Г. Бойко

5. Гра «Жартівливі відповіді». На (в) кому ви хотіли б мандрувати?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

зозуля

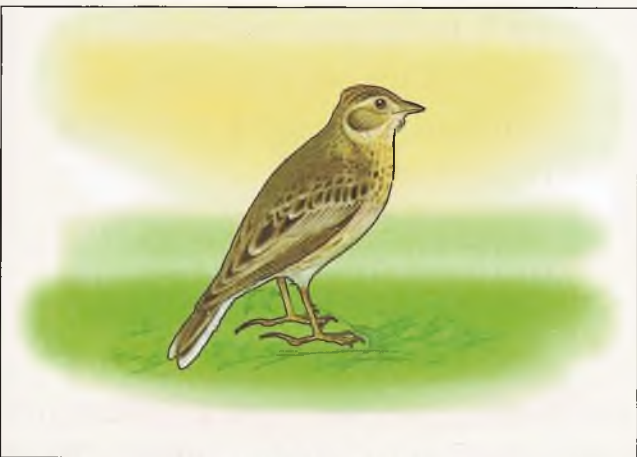
казарка

їжак

стриж

жайворонок

дрізд

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [з] чи [ж] — у назвах малюнків і де він стоїть.
2. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків і назве їх по пам'яті».
3. Доповнити речення назвою малюнка.
На льоду лежить Дуже колюча
У морі плаває Біла кора у
Під лопухом сховалася Я подарувала мамі червону
4. Додати до слів назву малюнка.
Прозора морська Кисла, але смачна
Кучерява білокора Пахуча красива
Великий ластоногий Маленька зелена
5. Пояснити та вивчити приказки та прислів'я.
Хто лихом жартує, той його скуштує.
Будь сильний духом, а не новим кожухом.
Коня кують, а жаба лапу підставляє.
6. Вивчити вірш.

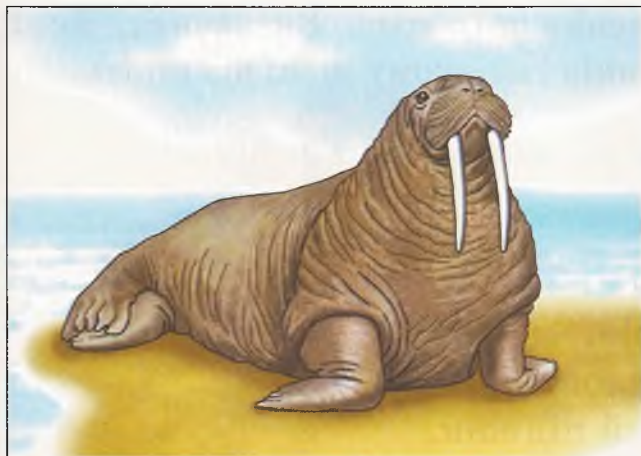
Пороша

Казала пороша:
«Я дуже хороша,
усіх одягаю
за так, не за гроші».
А промені встали
і кажуть: «Порошо,

ти б швидше розтала,
як справді хороша».
Образилась біла пороша
й розтала.
Травиця хороша
під нею зростала.

П. Воронько

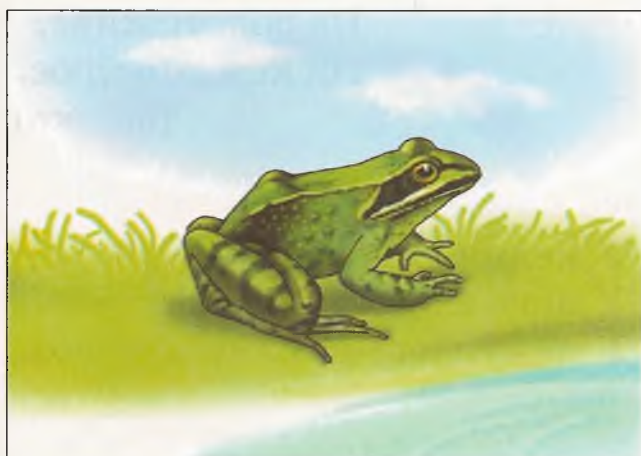
7. Гра «Жартівливі відповіді». На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

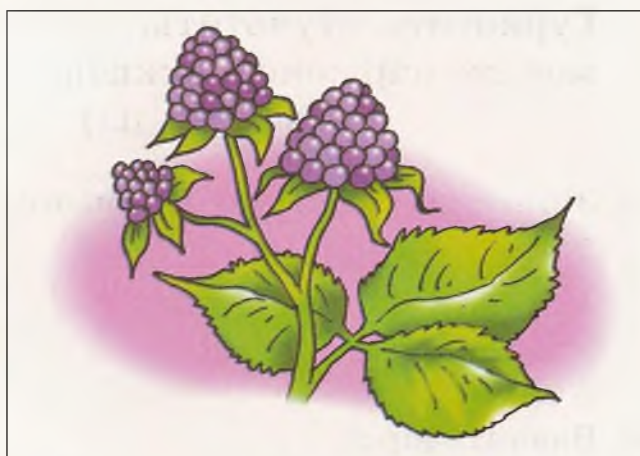
морж

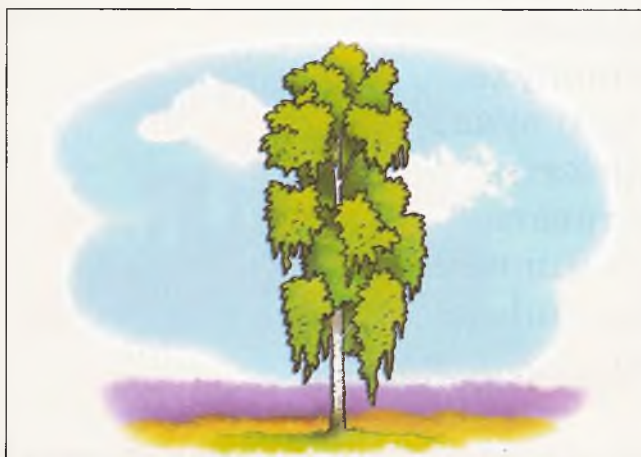
медуза

жаба

ожина

береза

гвоздика

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [з] чи [ж] — у назвах малюнків і на якому місці він стоїть.

2. Гра «Хто більше запам'ятає малюнків і назве їх по пам'яті».

3. Повторити чистомовки.

Йжі, їзі, їжі — я змазав лижі.

Із, іж, із — залізо поклали на віз.

Воз, вож, воз — поїзд тягне тепловоз.

Жак, зак, жак — у мене зелений піджак.

4. Про які малюнки ці загадки?

Гуркотить, стукотить,
мов сто пар коней, біжить.

(воз, ро, па)

На болоті живе,
На комах полює.

(ба, жа)

5. Змінити речення (у тебе, у нього, у неї, у нас, у вас, у них).

У мене є ковзани та лижі.

У мене є кошик ожини.

У мене є жовтий піджак.

У мене є букет гвоздик.

У мене є іграшковий віз.

У мене є іграшковий паровоз.

6. Вивчити вірш.

Кожушок

Йшов сніжок на торжок
продавати кожушок.

Кіт купив того кожуха,
загорнувсь по самі вуха,
як забіг у нім до хати,
хутро стало розтавати.

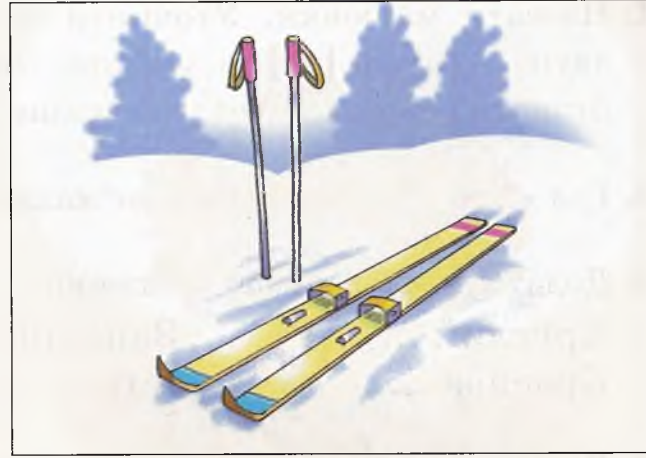
Сів Вуркотик за мішком
та й умився кожушком.

П. Воронько

7. Гра «Жартівливі відповіді». На кому або чому ви хотіли б мандрувати? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

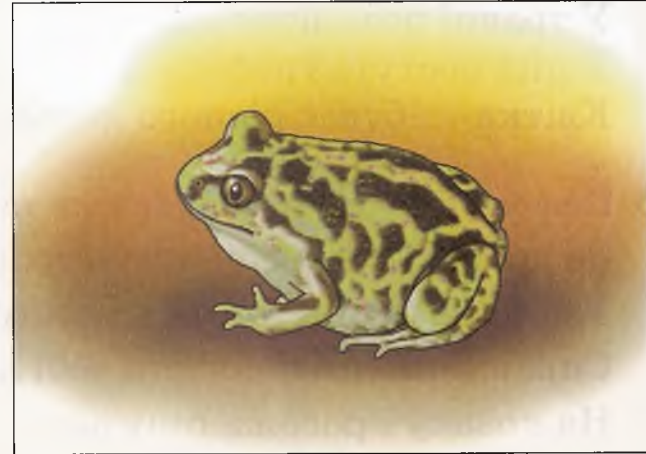
КОВЗАНИ

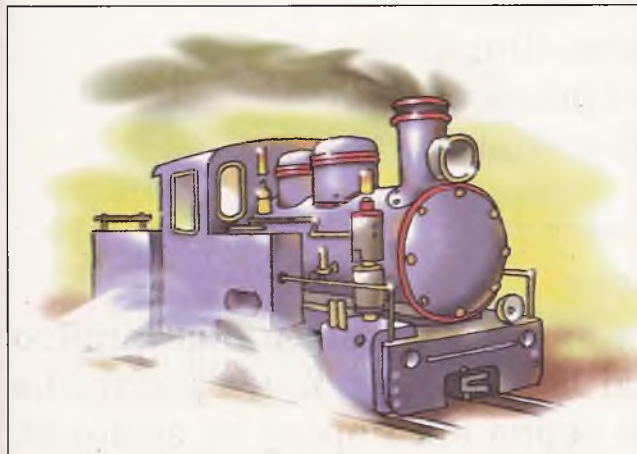
ЛИЖІ

ВІЗ

ЖАБА

ПАРОВОЗ

ПІДЖАК

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [з] чи [ж] — у назвах малюнків, на якому місці він стоїть. Згадати і назвати слова зі звуком [з] (а потім [ж]). Хто більше?

2. Гра «Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».

3. Додати до слова назву малюнка.

Круглий

Запашний

Смачні

Красива

Їстівні

Різнокольорові

4. Доповнити речення назвою малюнка.

На городі виріс

Кашу варять з

У травні розквітає

Запашна квітка

У лісі ростуть гриби

На галявині ростуть

Квітка ... буває різного кольору. Під березами ростуть

5. Пояснити та вивчити приказки та прислів'я.

За добре слово не платять грошей, а скажеш — усім приємно.

Так біжить, аж земля дрижить.

Справжній друг завжди тобі добра бажатиме.

На козаку і рогожа пригожа.

6. Вивчити скоромовку.

Вибіг Гришка на доріжку,

на доріжці сидить кішка.

Взяв з доріжки Гришка кішку —

хай піймає кішка мишку.

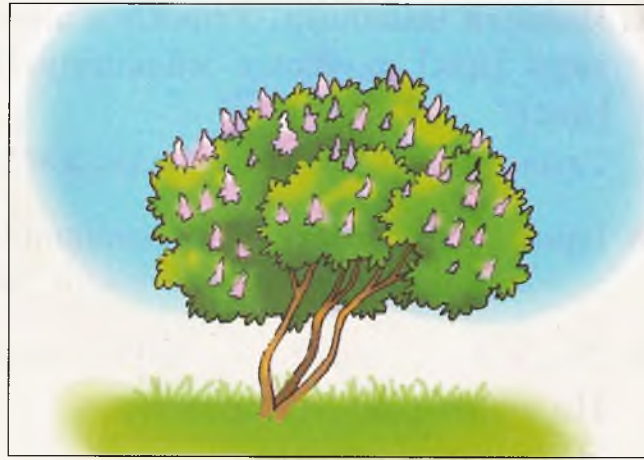
7. Прочитати (або послухати) та переказати текст.

Під снігом

Прийшла зима. У повітрі кружляють сніжинки. Все вкрито білою ковдрою, а під нею у землі лежать малюки-зернята. Їм тепло під сніжком. Він захищає зерна від морозу та зимових завірюх. Навесні ниви зазеленіють. Буде багатий урожай.

гарбуз

бузок

грузді

жоржина

підберезники

сироїжки

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [дж] у назвах малюнків. Якими літерами позначається звук [дж]?

Скласти і прочитати склади: **джа, джо, джу, дже, джи.**

2. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала».

3. Доповнити речення назвою малюнка.

Над квіткою літають	Працьовита комашка —
Я вдягнув новий	Мама сплела мені
У банці смачний	Я набрав свіжої води з
Я пив воду з	Зі слив зварили
Козаку прислуговує	Запилюють квітки

4. Про які малюнки ці загадки?

Я працю поважаю:
все літо літаю у поле, до гаю.
Збираю медок із різних квіток.
(ла, бджо)

Струмочок чистої води
біжить, тече з-під землі.
(ре, дже, ло)

5. Вимовити слова у множині.

Джміль — джмелі	
Бджола — ...	Джгутик — ...
Джерело — ...	Джигун** — ...
Джем — ...	Джбан — ...
Джура* — ...	Джентльмен — ...
Джемпер — ...	Джезва*** — ...

6. Пояснити та вивчити приказку.

Бджола мала, а й та працює.

* Джу́ра — зброєносець у козацької старшини.

** Джигун — бешкетник, баламут.

*** Джезва — металева посудина з довгою ручкою для приготування кави.

джміль

бджола

джерело

джем

джура

джеремпер

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Прочитати слова. Уточнити їхнє значення.

Визначити, який по порядку звук [дж] у цих словах.

Скласти з розрізної азбуки та вимовити речення з цими словами.

2. Послухати та повторити склади.

джа – джа – джа

джо – джо – джо

джу – джу – джу

джо – джу – джи

дже – дже – дже

джи – джи – джи

джи – дже – джу

дже – джа – джи

3. Повторити чистомовки.

Джу, джу, джу — по галявині ходжу.

Джу, джу, джу — машину воджу.

Джу, джу, джу — на лавці сиджу.

Джу, джу, джу — у машині їжджу.

Джу, джу, джу — бути уважним раджу.

4. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я воджу машину.

Я їжджу у метро.

Я сиджу на ліжку.

Я ходжу до школи.

Я раджу не поспішати.

5. Доповнити речення словами зі с. 81.

Машину я

У трамваї я

Поспішати не

На стільці я

По дорозі я

День ... тільки раз на рік.

6. Вивчити вірш.

Джмелі і бджоли
збирали мед у полі,
носили додому:
бджоли — бджілкам,
джмелі — джмеликам.

О. Катрич

ДЖГУТИК

ВОДЖУ

ДЖУНГЛІ

СИДЖУ

НАРОДЖЕННЯ

ХОДЖУ

ДЖМЕЛИНИЙ

РАДЖУ

БДЖОЛИНИЙ

ЇЖДЖУ

ДЖИГҀУН

БУДЖУ

ДЖЕРКОТАТИ

ДЖАЗ

ДЖЕНТЛЬМЕН

ДЖИНСИ

ДЖОНАТАН

ДЖЕЙРАН

ДЖБАН

ДЖЕЗВА

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [дз] чи [дж] — у назвах малюнків. Де він стоїть у цих словах?
2. Згадати та назвати слова зі звуком [дз], а потім із [дж]. Хто більше?
3. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.
4. Гра «Відгадайте, який малюнок я заховала».
5. Про які малюнки ці загадки?

Зимою спить,
літом бринить,
понад садом літає,
солодку росу збирає.
(ла, бджо)

Хоч зубів багато маю,
та нікого не кусаю.
Сама свиням та коровам
я на зуби попадаю.
(ру, ку, ку, дза)

6. Вивчити вірш.

У лузі дзенькнула коса,
за нею інші коси.
— Дзінь-дзелень, дзінь-дзелень, —
не змовкають цілий день.

Д. Мегелик

7. Переказати текст.

Ми з татом поїхали в магазин. Тато купив собі джемпер. Мамі купили дзеркало. Малій Софійці купили дзиґу. Бабусі купили пальто. На пальті були красиві ґудзики.

8. Прочитати (або повторити) речення.

Над джерелом летів малий ґедзь. У полі літали ґедзі. Ганнуса бачила ґедзя. На жоржині сиділа мала бджола. У саду літали бджоли. Мишко бачив бджолу. На квітку сів малий джміль. Навколо вишні літали джмелі. Ґандзя бачила джмеля. У мене вовняний джемпер. У шафі висять джемperi. Маша вдягла джемпер. На піджаку круглий ґудзик. Сашко пришив ґудзик.

Гедзь

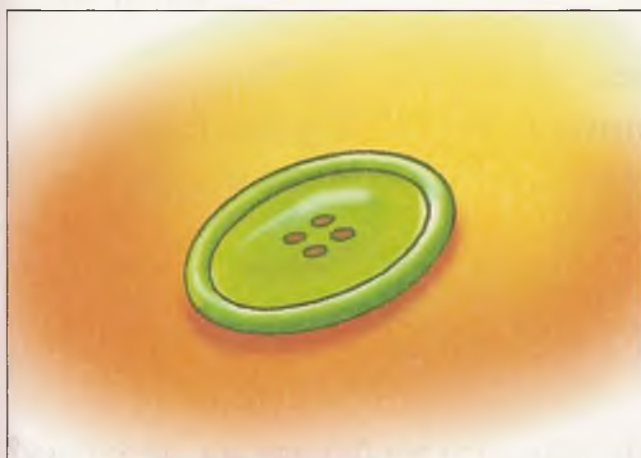
бджола

кукурудза

джміль

Гудзик

джерпер

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити останній звук у назвах малюнків. Показати друковану та писану букву **ч**. Скласти з розрізної азбуки та прочитати склади **ач, оч, уч, ич, еч**. Прочитати підписи під малюнками.

2. Послухати та повторити склади.

ач – ач – ач уч – уч – уч еч – еч – еч ач – оч – уч
оч – оч – оч ич – ич – ич іч – іч – іч ич – еч – іч

3. Повторити чистомовки.

Ач, ач, ач — тато купив квач.

Іч, іч, іч — розтопили піч.

Ач, ач, ач — їм гарячий калач.

Уч, уч, уч — я купив обруч.

Юч, юч, юч — загубився від хати ключ.

Яч, яч, яч — я ловив м'яч.

4. Про які малюнки ці загадки?

Б'ють мене старі й малі
і в повітрі, й на землі.

Та від цього не вмираю,
тільки весело стрибаю.

(ч, м', я)

Корова без ніг,
без тіла —
скирту соломи
з'їла.

(ч, і, п)

5. Додати до слів (слова) назву малюнка.

Гумовий круглий

Залізний

Зручний

Білий смачний

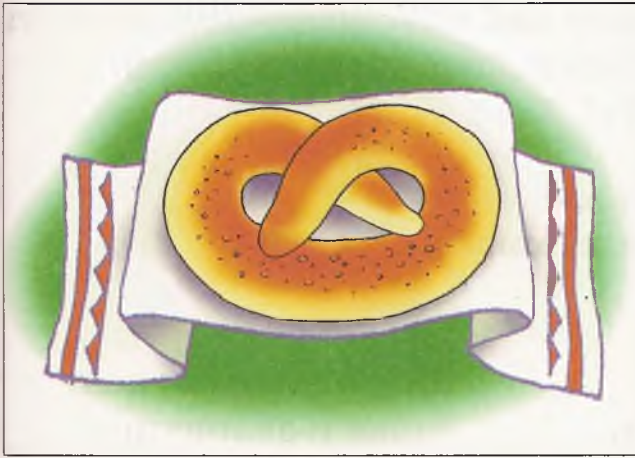
Сільська

Металевий

6. Вивчити скоромовку.

Ледачий Чіпка лежить на печі,
чванливо чекає з печі калачі.

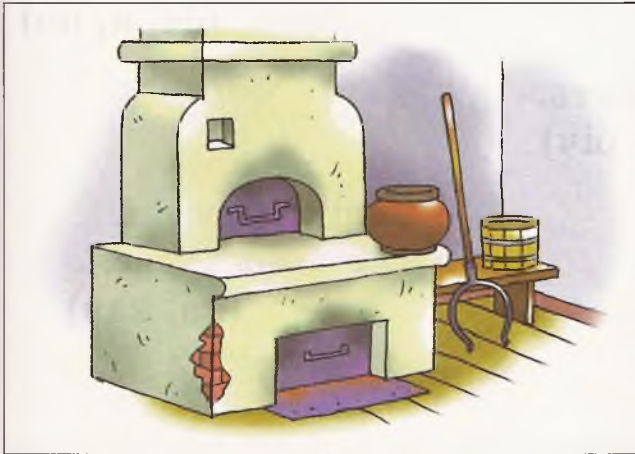
7. Гра «Хто правильно відповість». Що або кого ви бачите на малюнку? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

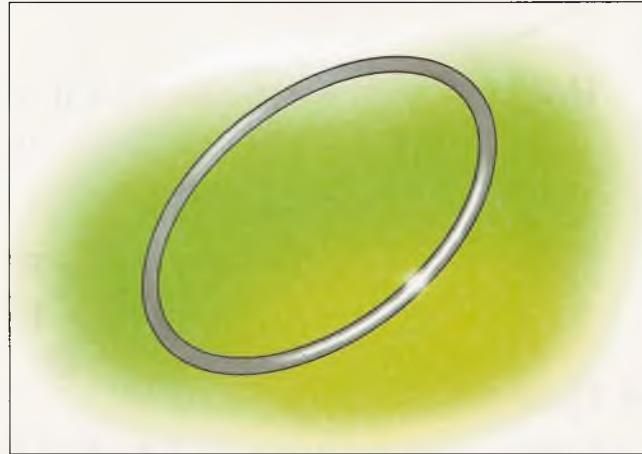
калач

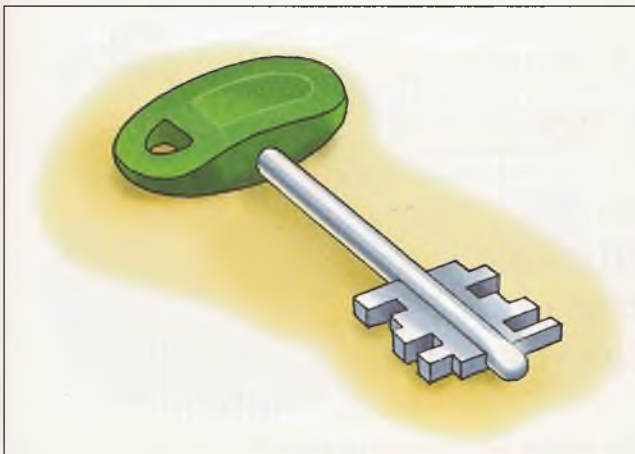
квач

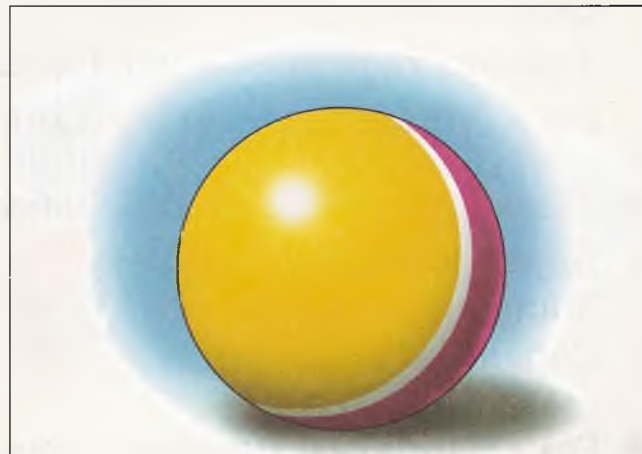
піч

обруч

КЛЮЧ

м'яч

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [ч] у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками. Згадати та назвати слова зі звуком [ч]. Хто більше?

2. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Відгадайте, який малюнок я загадала».

3. Про які малюнки ці загадки?

Між берегів текла, текла,
мороз зміцнів — під скло лягла.
(ка, річ)

Може й розбитися,
може й зваритися,
а захоче — в птицю
може перетворитися.
(єч, я, ко)

Не кінь, а біжить, не ліс, а шумить.
(ка, річ)

Тече, тече — не витече,
біжить, біжить — не вибіжить.
(ка, річ)

У воді купалася,
а сухою зосталася.
(ка, кач)

4. Повторити чистомовки.

О́чка, о́чка, о́чка — у клуні бочка.

А́чка, а́чка, а́чка — пливе качка.

Є́чко, є́чко — я їм яєчко.

У́дочка, у́дочка — у мене довга вудочка.

І́чка, і́чка, і́чка — біля будинку річка.

5. Додати до слів (слова) назву малюнка.

Дерев'яна дубова

Широка

Маленька сіра

Нова

Варене

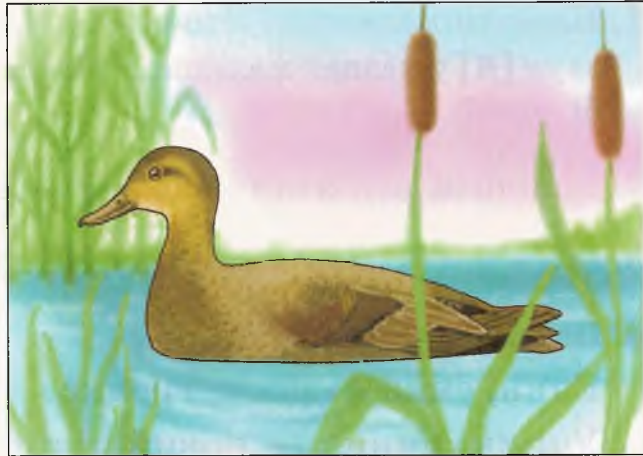
Достиглий

6. Гра «Жартівливі відповіді». Чим або ким ви милуєтеся?

Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

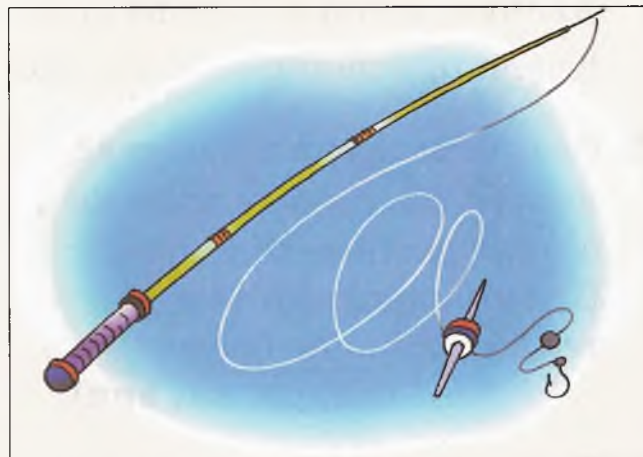
бочка

качка

яєчко

вудочка

річка

ячмінь

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [ч] у назвах малюнків. Згадати та назвати слова зі звуком [ч]. Хто більше?

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Гра «Хто більше запам'ятає малюнків і назве їх по пам'яті».

4. Повторити чистомовки.

Е́чка, е́чка — росте гречка.

У́чник, у́чник — новий підручник.

Йі́чка, йі́чка — тепла рукавичка.

А́вочка, а́вочка — нова наволочка.

Ю́дечко, ю́дечко — маленьке блюдечко.

5. Про які малюнки ці загадки?

Кожушок п'ять ріжків має,

п'ять братів туди влізає.

В день морозний там

тепло й хороше братам.

(ка, ру, ка, вич)

Струнка красива,

де носом веде,

там мітку кладе.

(ка, руч)

6. Пояснити та вивчити прислів'я і приказки.

Хороша чутка далеко чутна.

Ниточка доведе до клубочка.

Порожня бочка гучить, а повна — мовчить.

Під лежачий камінь вода не тече.

7. Доповнити речення назвою малюнка.

У полі росте

Маша наділа

Я пишу

На подушці нова

Під чашку ставлять

Я виконав вправу з

8. Гра «Жартівливі відповіді». Чим ви милуєтеся?

Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

гречка

рукавичка

блюдечко

підручник

ручка

наволочка

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити перший звук у назвах малюнків. Скласти з розрізної азбуки та прочитати склади **ча, чо, чу, чи, че**. Прочитати підписи під малюнками.

2. Послухати та повторити склади.

ча – ча – ча чу – чу – чу че – че – че чо – чо – чо

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала».

4. Повторити чистомовки.

Чан, чан, чан — жене отару чабан.

Чун, чун, чун — кипить чавун.

5. Про які малюнки ці загадки?

Довгі ноги, довгий ніс
по болоті ходить скрізь.
(ля, чап)

І гарячий, і холодний
п'ють улюбленець народний.
(а, й, ч)

6. Вивчити вірші.

Чапля

Чубата чапля чваньковита
Через болото йде одна.
Чомусь з журавликом дружити
Не хоче чапелька чудна.

Н. Забіла

Качечка

Качечка кряче,
каченят не бачить.
Кличе качечка курчат:
— Чи не бачили качат?

— Ні, качечка, ми качат
не бачили і в вічі.
А качура одного
бачили аж двічі.

Г. Бойко

7. Гра «Жартівливі відповіді». Кого або чого у вас немає?

Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

чабан

чавун

чай

чайка

чарка

чапля

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити перший звук у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками.
2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.
3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків і назве їх по пам'яті».

4. Про який малюнок ці загадки?

Дивний крихітний автобус,
по піску кудись поліз...

А він ходить так повільно
через те, що без коліс.

(ха, ре, че, па)

Живе спокійно, не поспішає,
про всяк випадок носить щит.
Під ним страху вона не знає,
гуляє з ним, під ним же спить.

(ре, па, ха, че)

5. Повторити чистомовки та скоромовки.

Чак, чак — повзе черв'як.

Чі́ки, чи́ки — червоні черевики.

Ча́ха, ча́ха — повзе черепаха.

Чи́на, чи́на — росте черемшина.

Чиєсь чудне чучело
очам надокучило.

Чом грачиха, чом грачата
почали чимдуж кричати?

Чуки, чуки, чукарики!

Кортять Насті сухарики.

Хрумкає Настя сухарики хрумкасті.

Г. Бойко

6. Доповнити речення назвою малюнка.

Лікарська рослина

Дівчинка взула нові

Повзе довгий

Нагадує смак часнику

Носить свій дім з собою

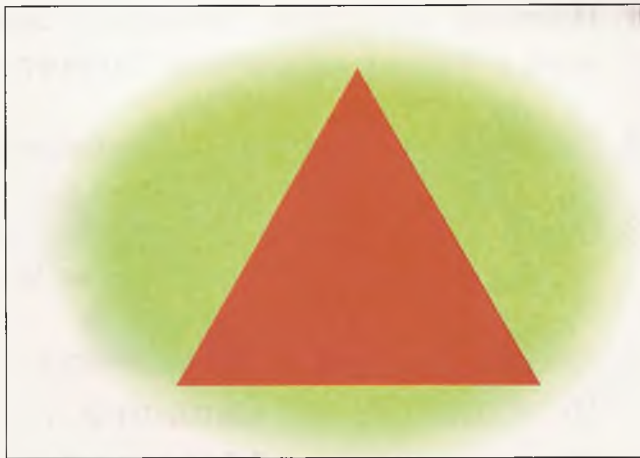
Трикутник зафарбували

7. Гра «Жартівливі відповіді». Кого або чого у вас немає?

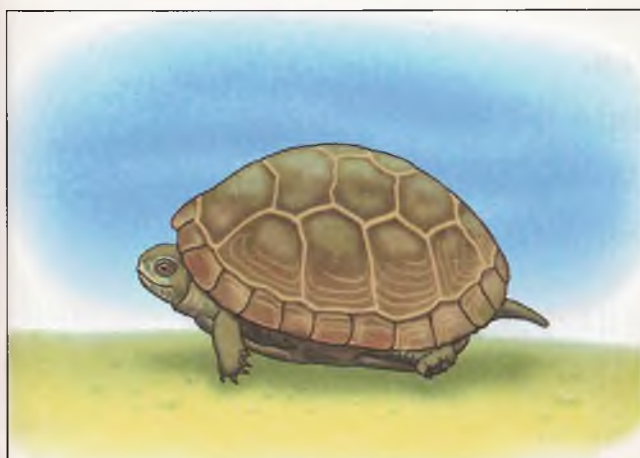
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

череда

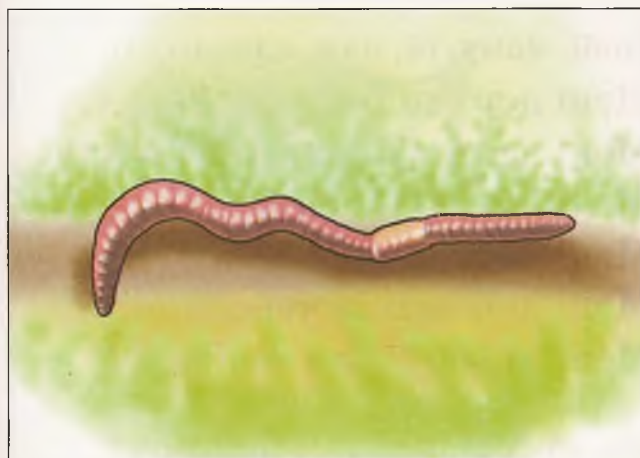
червоний

черепаха

черемша

черв'як

черевики

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити перший звук у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків і назве їх по пам'яті».

4. Додати до слова назву малюнка.

Веселий	Запашна	Велика
Річкова	Маленька	Стигла

5. Повторити чистомовки та скоромовки.

Чу́га, чу́га, чу́га — плаває чечуга.

Че́шня, че́шня, че́шня — червоніє черешня.

Чи́тка, чи́тка, чи́тка — літає чечітка.

Чик, чик, чик — пасе корів чередник.

У чаплі червоні черевички,
чапля чапа до водички.

Ходить квочка коло кілочка,
водить діточок коло квіточок.

6. Змінити речення.

(ти, він, вона, ми, ви, вони)

Я допомагав череднику.

Я нюхав черемху.

Я варив чечугу.

Я рвав черешню.

Я піймав чечітку.

Я пас череду.

(тобі, йому, їй, нам, вам, їм)

Мені доручили пасти череду.

Мені дали понюхати черемху.

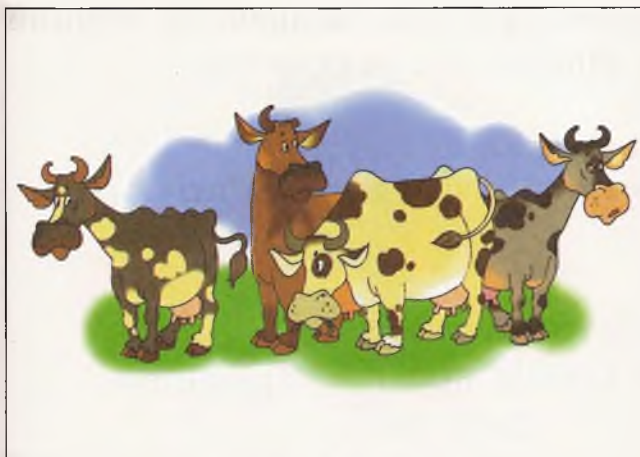
Мені зварили юшку з чечуги.

Мені нарвали черешню.

Мені допомагав чередник.

Мені подарували чечітку.

7. Гра «Жартівливі відповіді». Кому або чому ви віддаєте перевагу?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

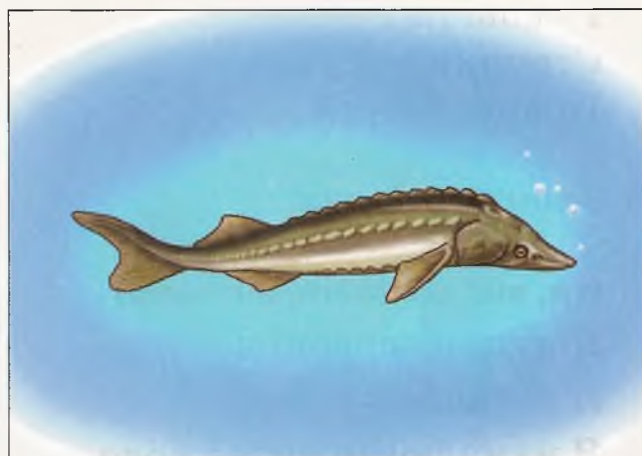
череда

чередник

черемха

чечуга

черешня

чечітка

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити перший звук у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками.

2. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків і назве їх по пам'яті».

3. Про який малюнок ці загадки?

Їду, їду —
ні коліс, ні сліду.
(вен, чо)

Ні сани, ні віз,
а їде без коліс.
(вен, чо)

4. Додати до слова назву малюнка.

Гумові
Стрункий
Працелюбний

Дерев'яний
Високе
Коло

5. Змінити речення.

(ти, він, вона, ми, ви, вони)

Я купив червоні чоботи.

Я катався у човні.

Я намалював чорне коло.

Я взув червоні чоботи.

Я віддав чоботарю черевики.

(у мене, у тебе, у нього, у неї,
у нас, у вас, у них)

У мене червоні чоботи.

У мене високе чоло.

У мене чорне коло.

У мене річковий човен.

У мене нові черевики.

6. Вивчити вірш.

Тече вода із-за гаю
та й попід горою.
Хлюпочуться качаточка
поміж осокою.

А качечка випливає
з качуром за ними,
ловить ряску, розмовляє
з дітками своїми.

Т. Шевченко

7. Гра «Жартівливі відповіді». Кому або чому ви віддаєте перевагу?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

чоботи

чоботар

чоловік

чоло

чорне

човен

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити перший звук у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Додати до слова назву малюнка.

Довгоногий	Чудова	Кучерявий
Простора	Пташине	Квадрат

4. Змінити речення.

(ти, він, вона, ми, ви, вони)	(у тебе, у нього, у неї, у нас, у вас, у них)
Я читав читанку.	У мене читанка для 4-го класу.
Я купив червоне чорнило.	У мене є чорне чорнило.
Я дав чорногузу рибку.	У мене є чучело качки.
Я купив чучело птаха.	У мене кучерявий чуб.

5. Вивчити скоромовки.

У чорну ніч чорний кіт
стрибнув у чорний димохід.
У димоході чорнота —
пошукайте там ката!

Чорно, чорно уночі, чорні очі у сичів, чорні очі, чорні крила,	чорна ніч усіх накрила. Через чорних тих сичів чорно, чорно уночі.
--	--

6. Вивчити вірш.

Чи ти читанку читав? —
качур чижики спитав.
— Я хотів би почитати,
та не знав, з чого почати.

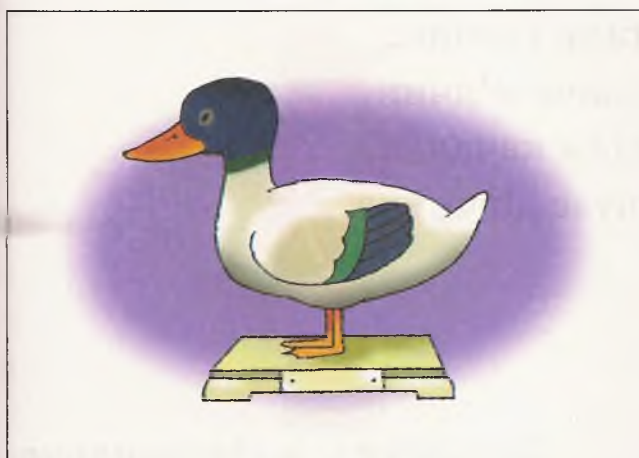
7. Гра «Жартівливі відповіді». Кому або чому ви віддаєте перевагу?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

чорногуз

чуб

чучело

читанка

читальня

червоний

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [ч] у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками.

2. Послухати та повторити склади.

ача – ача – ача	ечо – ечо – ечо	очу – очу – очу
оча – оча – оча	учо – учо – учо	ичу – ичу – ичу
ича – ича – ича	ачо – ачо – ачо	ечу – ечу – ечу
аче – аче – аче	оче – оче – оче	уче – уче – уче

3. Повторити чистомовки та скоромовку.

Ча́та, ча́та, ча́та — бігають курчата.

Чо́чик, чо́чик, чо́чик — нас чекає хлопчик.

Че́чик, че́чик, че́чик — ми купили глечик.

Ча́чик, ча́чик, ча́чик — вгору скаче м'ячик.

Ча́лка, ча́лка, ча́лка — гойдається качалка.

Чи́вчинка, чи́вчинка — казку читає дівчинка.

П'ють водичку з черепочка
індичата, качка й квочка.

4. Про які малюнки ці загадки?

Жовтенські клубочки
ходять біля мами-квочки.
(та, кур, ча)

Його б'ють, а він не плаче,
лише весело скаче.
(я, м', ч, к, и)

5. Вивчити вірші.

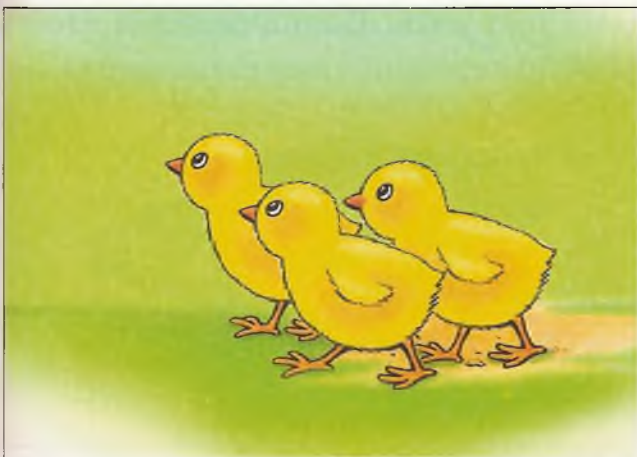
Качки край копанки клопочуть,
качаток кличуть під комиш.
Качат впіймати кішка хоче,
та Маша каже їй:
«Киш-киш!»

Будинок білий біля річки
з балконами на кожен бік
будують братик
і сестричка,
бо в них і батько будівник.

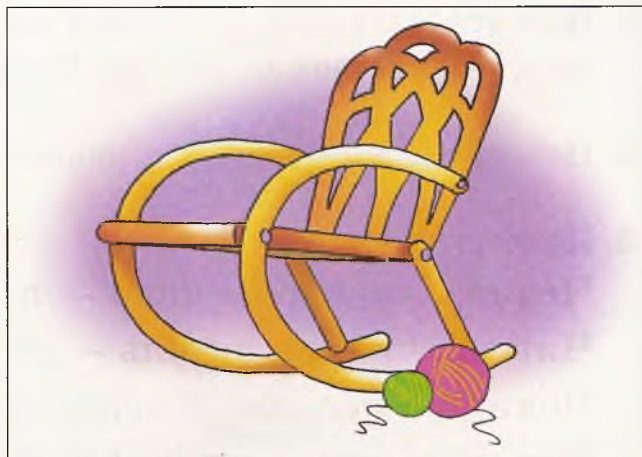
Н. Забіла

Н. Забіла

6. Гра «Хто правильно відповість». Що або кого ви бачите на малюнку?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

курчата

качалка

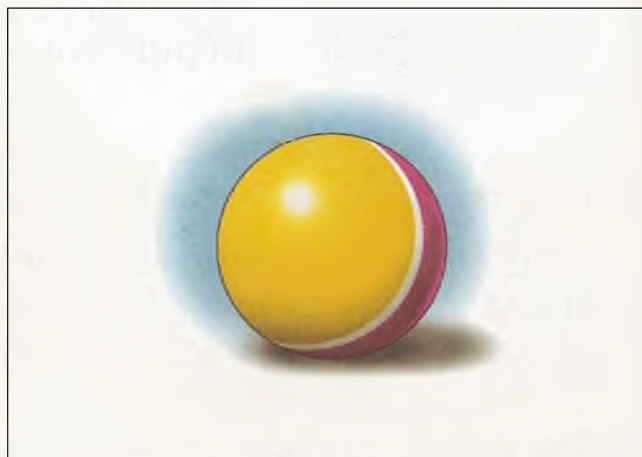
хлопчик

дівчинка

гличик

м'ячик

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук [ч] у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками.

2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

3. Повторити чистомовки.

Чéчиво, чéчиво, чéчиво — я купив печиво.

Чíтель, чíтель, чíтель — дітей навчає вчитель.

Чóхи, чóхи, чóхи — надягла нові панчохи.

Чок, чок, чок — впіймали лина на гачок.

Чúчень, чúчень, чúчень — іде додому учень.

Ченя́, ченя́, ченя́ — плаває каченя.

4. Додати до слова (слів) назву малюнка.

Смачне

Маленьке пухнасте

Дбайлива

Бавовняні

Залізний

Уважний

5. Вивчити вірш.

Курличі

Курличі курличуть,

курличаток кличуть:

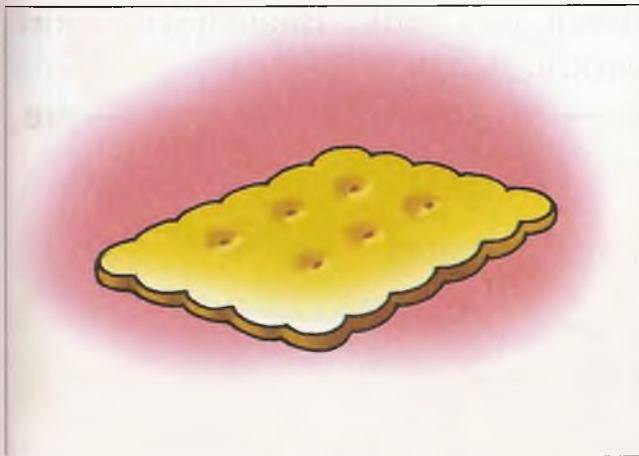
«Курли, курли, курличеньки,
до річеньки, до річеньки».

Г. Бойко

6. Прочитати (або послухати) та переказати текст.

Був чудовий день. Наталочка та Оксаночка поїхали на дачу. На дачі дуже гарно. Там лука та річка. У лісі багато черемхи. Дівчата збирали квіточки. Вони добре відпочили.

7. Гра «Хто правильно відповість». Що або кого ви бачите на малюнку? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

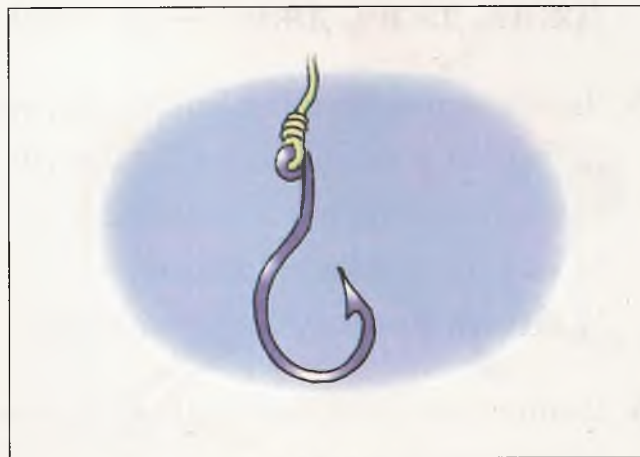
печиво

вчителька

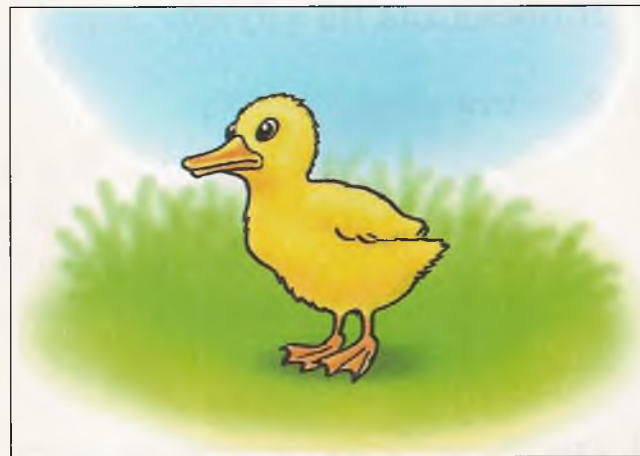
панчохи

гачок

учень

каченя

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [ч] чи [дж] — у назвах малюнків: Де він стоїть?

Скласти та прочитати склади: **джа — ча, джо — чо, дже — че, джу — чу, джи — чи.**

2. Полічити до п'яти те, що зображено на малюнках.

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала».

4. Повторити чистомовки.

О́чка, о́чка, о́чка — курчат веде квочка.

Джит, джит, джит — на коні джигіт.

5. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я бачив у чагарнику бджолу.

Я купив квіточку.

Я набрав води з джерела.

Я бачив джигіта на коні.

Я їв полуничний джем.

Я чув, як гудуть джмелі.

Я бачив квочку з курчатами.

6. Доповнити речення назвою малюнка.

Курчата бігають за

На коні скаче

Я люблю суничний

За огорожею росте

Я посадила на клумбі

Я пив чисту воду з

7. Вивчити вірш.

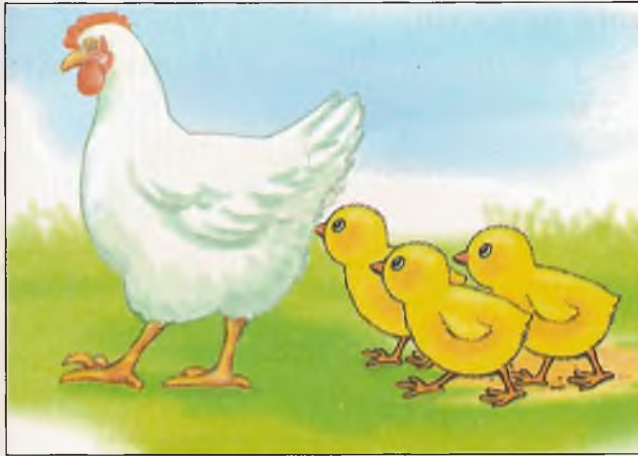
Жуки дзижчать в садочку літом,
по стежці жабка плиг!

Жоржини квітнуть жовтим цвітом,
кружляють бджоли біля них.

Н. Забіла

8. Гра «Жартівливі відповіді». Ким або чим ви милуєтеся?

Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

квочка

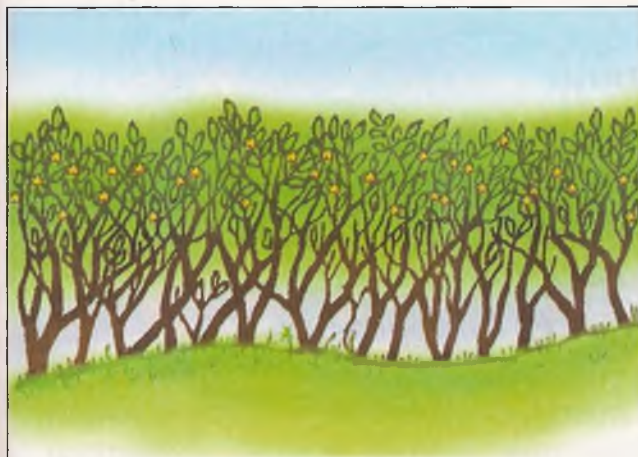
джем

квіточка

джигіт

чагарник

джерело

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів.
Визначити, який звук — [с] чи [ч] — у назвах малюнків. Де він стоїть у цих словах? Прочитати підписи під малюнками.
2. Повторити чистомовки.
Лач, лач, лач — стоїть силач.
Мач, мач, мач — на сурмі грає сурмач.
Ўмочка, ўмочка, ўмочка — у Соні гарна сумочка.
3. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).
Я купив у крамниці сумочку.
Я повісив сало для синички на дереві.
Я бачив виступ силача.
4. Вивчити (або прочитати) вірші.

Хочу калача

Розплакалось хлопча:
— Я хочу калача!
— То он же калачі,
візьми у печі!
— Не хочу!
Їж сама!
Я думав, їх нема.

Г. Бойко

Сонечка умита

Задивилось сонечко
на маленьку Сонечку:
Сонечка умита,
чисті черевички,
у косичках стрічки.
Усміхнулось сонечко
до малої Сонечки.

Г. Бойко

Горобчики

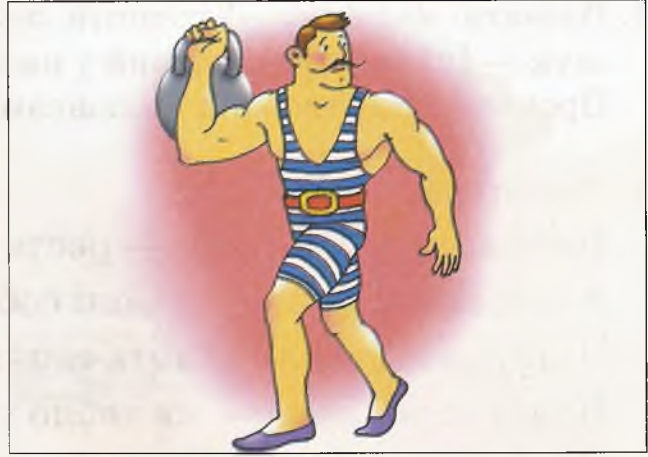
Ніби забіяки-хлопчики,
за жучка побилися горобчики.
Доки вони вдвох галасували,
курка їх жучком поласувала.

Є. Задорожня

5. Гра «Жартівливі відповіді». На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

тістечко

силач

синичка

чистотіл

сумочка

сурмач

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [с] чи [ч] — перший у назвах малюнків.
Прочитати підписи під малюнками.

2. Повторити чистомовки.

Нічка, нічка, нічка — росте суничка.

Ачка, ачка, ачка — у Соні собачка.

Чата, чата, чата — їдуть санчата.

Исло́, исло́, исло́ — на табло число.

Йчка, йчка, йчка — у норі лисичка.

Очки, очки, очки — на дереві листочки.

3. Прочитати й пояснити прислів'я та приказки.

З другом говори ввічливо: від грубого слова стає близький чужим.

Увічливих і лагідних щодня шанують.

Дружба та братерство дорожчі від багатства.

Не сунь носа до чужого проса.

4. Переказати текст.

Сніговий колобок

Діти гуляли у дворі. Ліпили зі снігу бабу. А Олекса зліпив сніговий колобок. Знайшов вуглинки і зробив очі, знайшов прутики й зробив рот і ніс. Погралися діти, погуляли і пішли в дитячий садок. Шкода Олексі колобок надворі залишати, взяв його і поклав у кишеню. Прийшов у дитячий садок, повісив свою шубу у шафу, а в кишені шубки залишився сніговий колобок. Пообідали діти, а після обіду лягли спати. Коли прокинулись, Олекса згадав про свій колобок, побіг з дітьми до шафи, а там — калюжа. Подивився Олекса — немає колібка. У мокрій кишені лежать тільки дві вуглинки і два прутики. А колобок де?

Н. Калініна

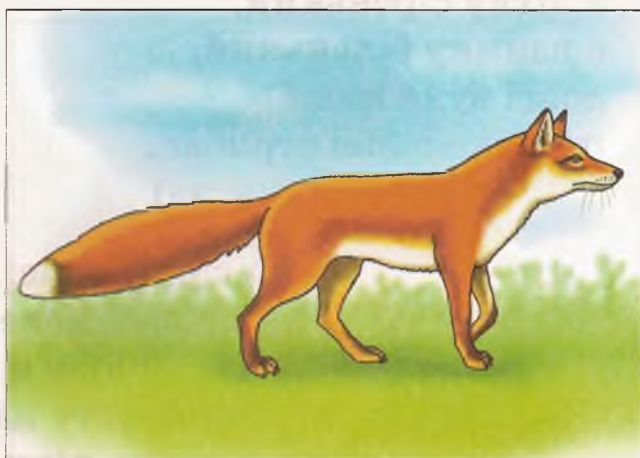
суничка

собачка

санчата

лисичка

число

листочки

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, який звук — [ч] чи [ц, ц'] — у назвах малюнків. Де він стоїть у цих словах? Скласти з розрізної азбуки та прочитати склади: **ца — ча, цо — чо, це — че, цу — чу, ци — чи**. Прочитати підписи під малюнками.

2. Послухати та повторити склади.

ча — ча — ца — ца чу — чу — цу — цу че — че — це — це
чо — чо — цо — цо чи — чи — ци — ци чі — чі — ці — ці

3. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.

4. Про який малюнок ці загадки?

Улітку сіренький,
а взимку біленький,
довгі вуха має,
швидко в лісі стрибає.

(єць, за)

Він не ходить, а стрибає,
бо нерівні ноги має.

Через поле навмання
перегнав би він коня.

(єць, за)

У полі, в лісі, навкруги —
скрізь у мене вороги.

Часом лізу я у шкоду —
їм капусту на городах,
моркву, ріпу, буряки.

Відгадай, хто я такий?

(єць, за)

5. Вивчити вірш.

Нетерплячий

Чому цуцик у муці?

Він хотів спекти млинці.

Та собача вдача

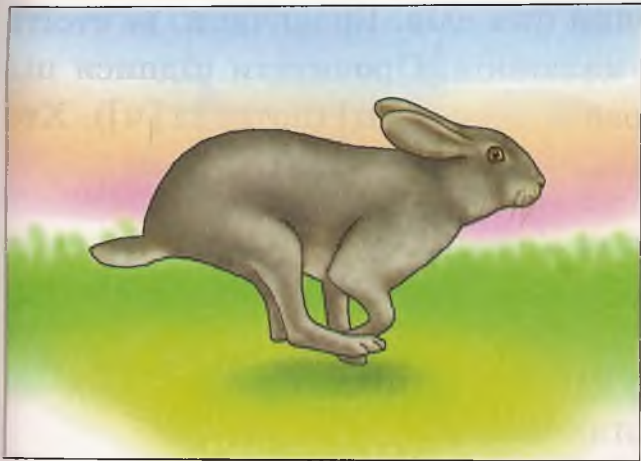
дуже нетерпляча.

Лиш розбовтав тісто —

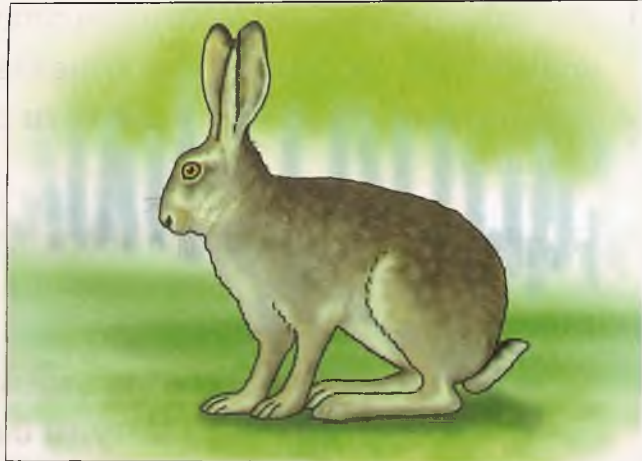
з'їв його все чисто.

Г. Бойко

6. Гра «Жартівливі відповіді». На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

зайча

заецъ

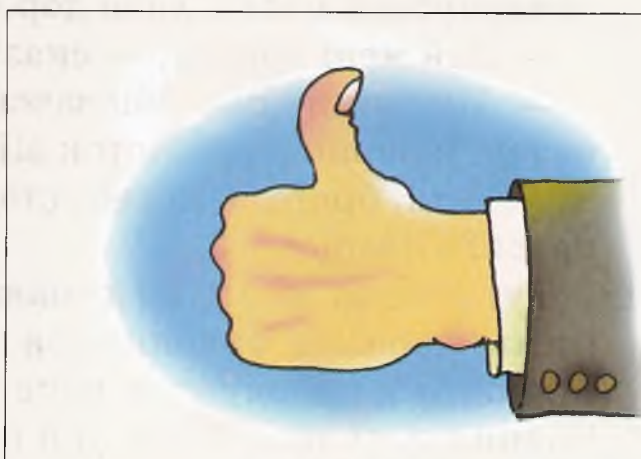
личко

лице

пальчик

палець

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук — [ц, ц'] чи [ч] — у назвах малюнків. Прочитати підписи під малюнками. Згадати та назвати слова зі звуком [ц] (потім із [ч]). Хто більше?
2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.
3. Вивчити скоромовку.

Чубатий качур кряче качці:
— Ти чудо бачила чи ні?
До річки човен мчав на тачці,
по річці — тачка на човні.

4. Змінити речення (ти, він, вона, ми, ви, вони).

Я бачила вовчицю. Я знайшла червоноголовець у лісі.
Я їла смачну чорницю. Я купила черепицю для даху.
Я зустріла ученицю. Я захоплююсь відвагою льотчиці.

5. Переказати текст.

Два цапки

Два уперті цапки зустрілися одного разу на вузенькій кладці, перекинутій через ручай. Обом разом перейти через ручай було неможливо; доводилося котромусь із них повернутися назад, дати дорогу другому і почекати.

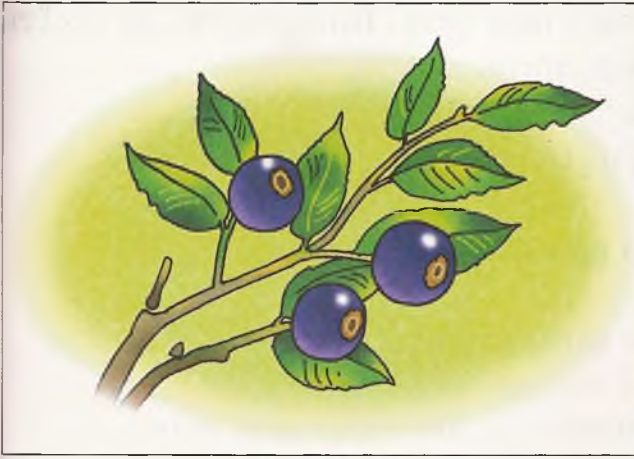
— Дай мені дорогу, — сказав один.

— Ич, який пан обізвався, — сказав другий. — Іди сам назад, я перший на місток зійшов.

— Е, ні, брате, я за тебе старший віком, та щоб я тобі поступався? Нізащо!

Тут обидва, довго не думаючи, як ударили один одного міцними лобами, зачепилися рогами, вперлися тоненькими ніжками в колоду та й почали битися. А колода була мокра, і цапки посковзнулися та й полетіли обидва у воду.

М. Коцюбинський

чорниця

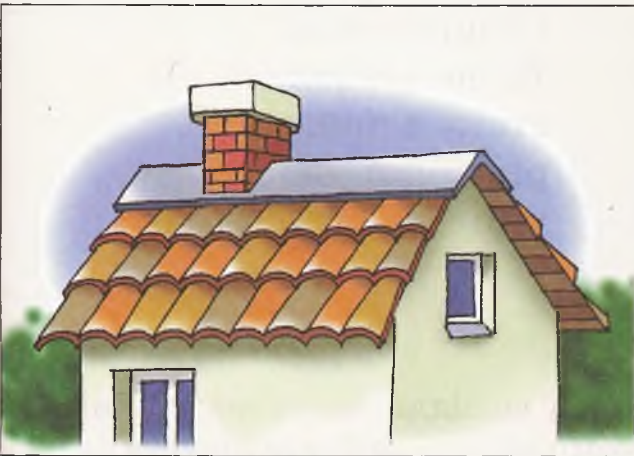
вовчиця

червоноголовець

учениця

черепиця

льотчиця

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

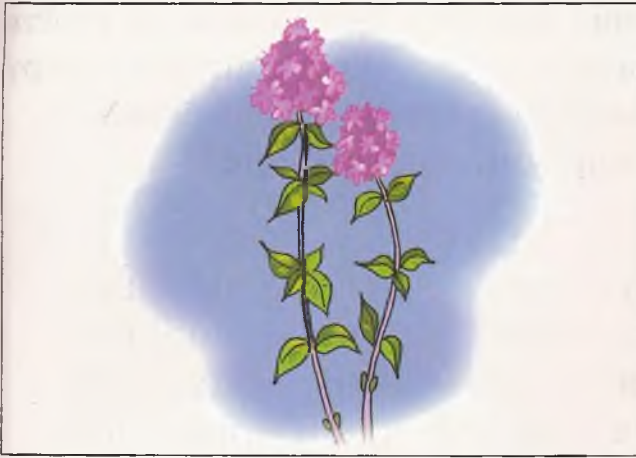
1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть звук — [ц, ц'] або [ч] — у назвах малюнків.
Прочитати підписи під малюнками.
Згадати та назвати слова зі звуком [ц] (потім із [ч]). Хто більше?
2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.
3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків і назве їх по пам'яті».
4. Доповнити речення назвою малюнка.
Бабуся одягла У кутку за пічкою цвіркотить
Гірчицю поклали у Дуже запашний чай з
На дачі ростуть Перець насипали у
5. Вивчити (або прочитати) вірш.

Бачить — не бачить

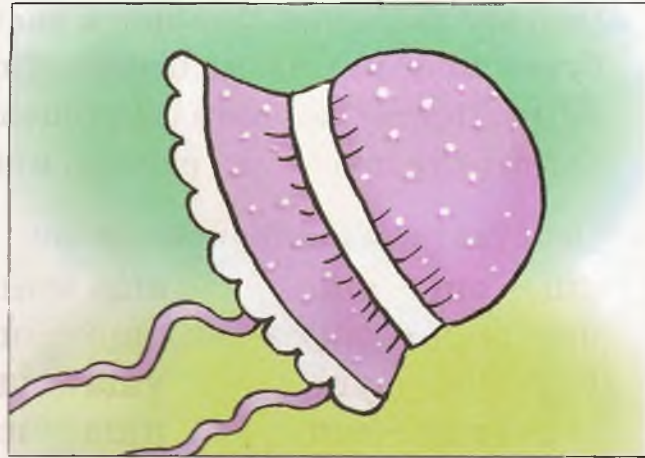
Бачить — не бачить, чути — не чує. Мовчки говорить, дуже мудрує. Часом захоче — правди навчає, іноді бреше, всіх звеселяє. Люба розмова, — будемо, діти,	з нею довіку жити — дружити. Хто ж то така в світі щаслива, мудра, правдива і жартівлива? Як не вгадали, стану в пригоді: річ коротенька — книжка — та й годі.
---	---

Л. Глібов

6. Гра «Жартівливі відповіді».
Кого або чого у вас немає? Кому або чому ви віддаєте перевагу? Ким або чим ви милуєтеся? На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати?
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

чебрець

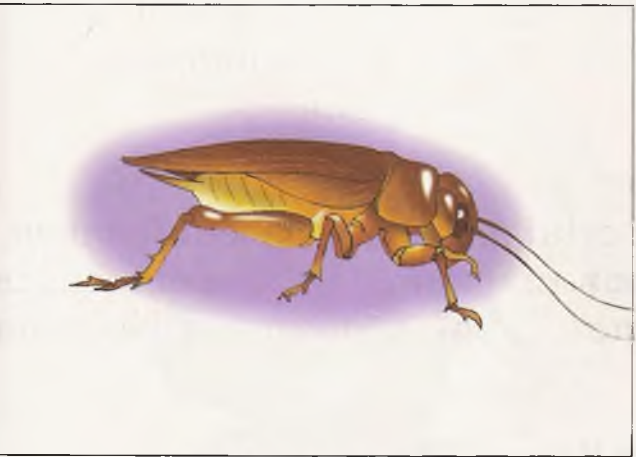
чепчик

чорнобривець

перечниця

цвіркунчик

гірчниця

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть буква **щ** у назвах малюнків. Показати друковану та писану літеру **Щ щ**. Пояснити, яким звукосполученням позначається ця буква. Скласти та прочитати склади: **ащ, ощ, ущ, єщ, ящ, ющ**.

2. Послухати та повторити склади.

ащ – ащ – ащ	аща – аща – аща	ща – ща – ща
ощ – ощ – ощ	ощо – ощо – ощо	що – що – що
ущ – ущ – ущ	уща – уща – уща	щу – щу – щу
ищ – ищ – ищ	ища – ища – ища	щи – щи – щи
єщ – єщ – єщ	єще – єще – єще	ще – ще – ще

3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків і назве їх по пам'яті».

4. Повторити чистомовки.

Ущ, ущ, ущ — росте кущ.
Ящ, ящ, ящ — спіймався лящ.
Ощ, ощ, ощ — іде дощ.
Ущ, ущ, ущ — летить хрущ.
Орщ, орщ — я їм борщ.
Ющ, ющ, ющ — плететься плющ.

5. Доповнити речення назвою малюнка.

На гачок піймався	По стінах плететься
Над квіткою кружляє	У каструлі гарячий
Ми посадили ... агрусу.	Учора йшов

6. Прочитати (або повторити) речення.

Мені купили новий плащ. По стіні плететься зелений плющ.
Мама зварила смачний червоний борщ. На дереві сидів величезний хрущ. Учора йшов дощ. Сашко спіймав на вудочку ляща.

7. Гра «Жартівливі відповіді». Чим ви милуєтеся?

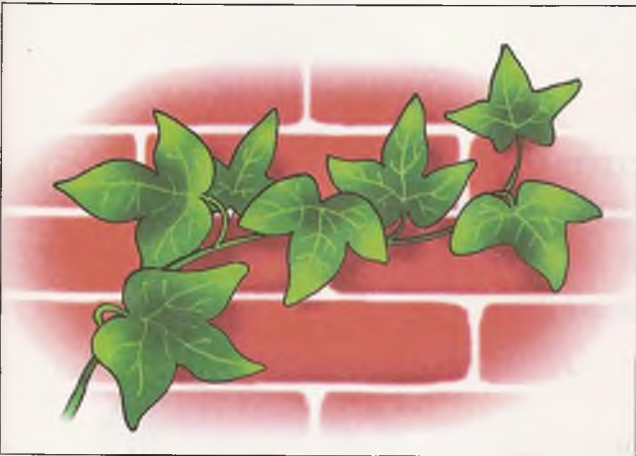
Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

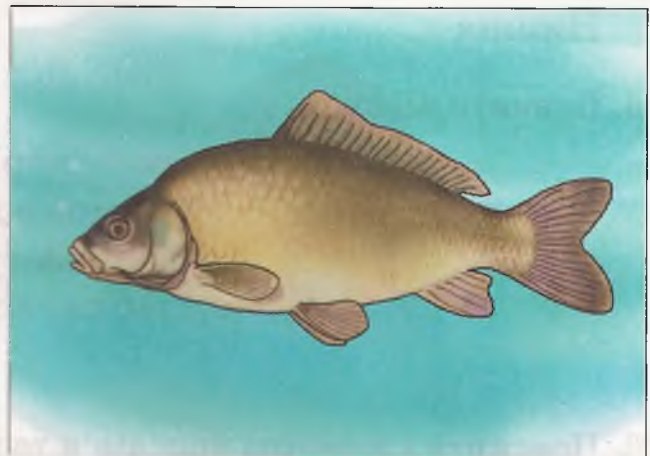
кущ

дощ

плющ

лящ

хрущ

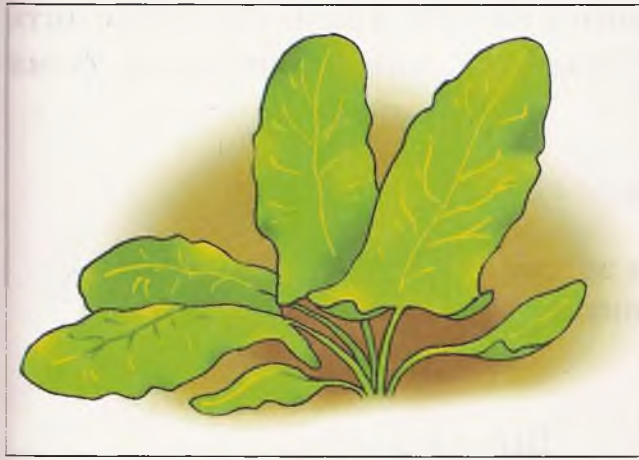
борщ

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

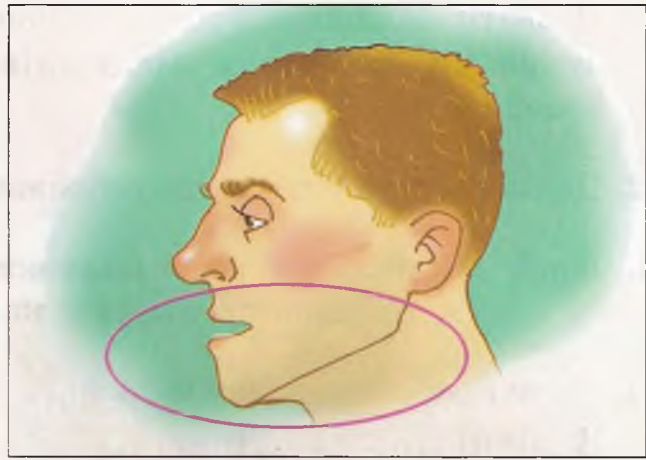
1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть буква **щ** у назвах малюнків. Згадати, якими звуками вона позначається. Скласти з розрізної азбуки та прочитати склади: **ща, що, ще, щу, щи**.
2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.
3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я загадала»,
«Відгадайте, який малюнок я заховала».
4. Додати до слів (слова) назву малюнка.
Зелений кислий Жорстка колюча
Маленьке ласкаве Дрібний
Нижня
5. Вивчити вірш.

Не дощ іде — періщить злива,
щентячко вимокло, як хлющ.
А щиглик, щебетун щасливий,
щобече, пурхнувши на кущ.

Н. Забіла
6. Пояснити і вивчити прислів'я та приказки.
Щира правда всюди куток знайде.
Того, хто каже правду, попереду чекає щастя.
Добре слово краще за цукор і мед.
Слова щирого вітання дорожчі за частування.
Полохлива ворона і куща боїться.
Що знаєш, що вмієш, те за плечима не носить.
Краще мудре мовчання, ніж дурне казання.
Силою не хвались — краще трудись.
7. Гра «Жартівливі відповіді». На (в) кому або чому ви хотіли б мандрувати? Дати повну відповідь, використовуючи назву кожного з малюнків.

щавель

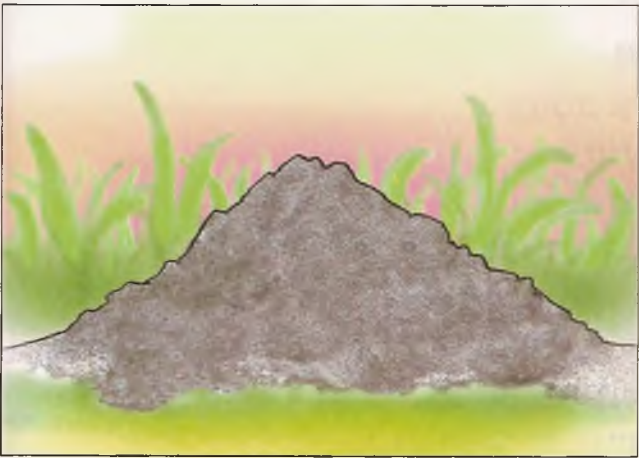
щелепа

щетина

щеня

щербінь

щепка

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Назвати малюнки. Уточнити значення цих слів. Визначити, де стоїть буква **Щ** у назвах малюнків. Згадати, якими звуками вона позначається.
2. Полічити до п'яти те, що зображено на кожному малюнку.
3. Ігри: «Відгадайте, який малюнок я заховала»,
«Хто більше запам'ятає малюнків та назве їх по пам'яті».
4. Додати до слова назву малюнка.
Залізні Довгі Військовий
Хижа Міцна Шкідливий
5. Вивчити вірші.

Лавочка

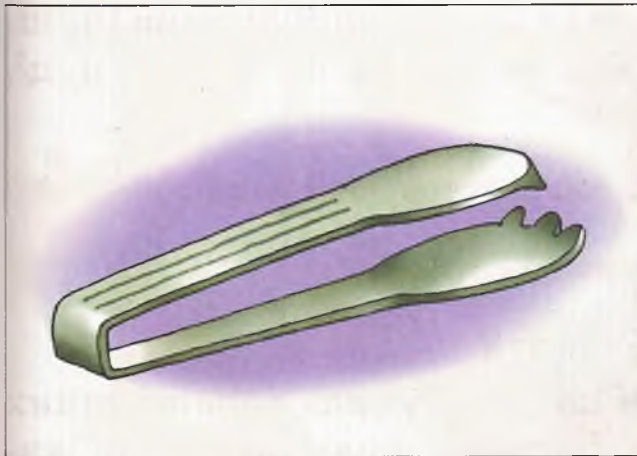
Награтись, нагулялися
і всілися на лавочці,
щоб трішки відпочити,
а ще — поговорити:
про друзів і про дитсадок,
про те, як любо жити,
і що майданчик гарний наш
насправді — кращий в світі!

А. Костецький

Дощ

Сині-сині йдуть дощі,
сірі-сірі вже кущі.
З листопадових дібров
сірий вовк до нас прийшов.
Каже: «Де мені подітись,
що бояться мене діти?
А я — добрий сірий вовк,
під дощем під синім змок».

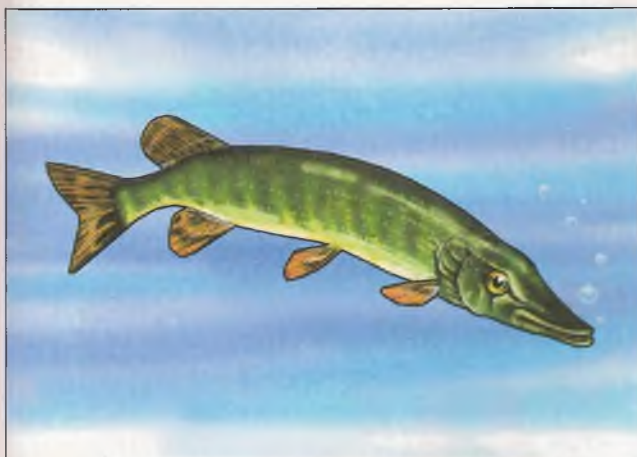
Л. Силенко

щипці

щит

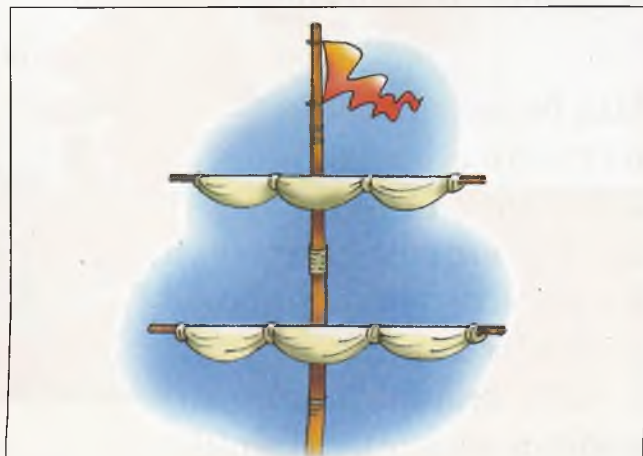
щука

щупальця

щур

щогла

1. Роздивитися малюнок. Дати імена дітям і дорослим зі звуками [ч, ш, ж, с, ц, з]. На малюнку знайти слова зі звуками [ч, ш, ж, с, с', ц, ц', з, з']. Записати ці слова на дошці.
2. Скласти оповідання за малюнком, використовуючи записані слова. Хто краще?
3. Переказати текст.

Курка і каченята

Захотіла одна жінка розвести качок. Купила вона качиних яєць, підклала їх під квочку і чекає, коли каченята вилупляться. Сидить курка на яйцях, довго сидить, зійде на якусь хвилинку, поклює зерна і знову на гніздо. Висиділа квочка каченят, радіє, по подвір'ю їх водить, землю розгрібає — їжі для них шукає. Вийшла якимось квочка зі своїм виводком за тин і пішла до ставка. Побачили каченята воду — всі до неї побігли, одне за одним пострибали з берега та й попливли. Бідна квочка бігає по березі, тривожно квокче, каченят до себе скликає — боїться, що потопляться. А каченята не можуть натішитися водою, плавають, пірнають і зовсім не думають на берег виходити. Ледве хазяйка курку від води відігнала.

К. Д. Ушинський

4. Прочитати (або вивчити) вірш.

Їжачок і грибок

Під березу їжачок
наносив сінця стіжок,
хоч і знає їжачок,
що під снігом спить грибок.
От прокинувся грибок,
а на нім лежить стіжок!
— Ой, їжаче, їжачок,
забери кудись стіжок!

Не послухався їжак:
— Проживеш ти, грибе, й так!
І розсердився грибок,
вперся в землю — і стіжок
розлетівся, наче пух.
Їжачку забило дух.
Сів і хлипає їжак:
— Я ж не знав, що буде так!

М. Стельмах

Увечері

1. Роздивитися малюнок. На малюнку знайти слова зі звуками [ч, ш, ж, с, с', ц, ц', з, з']. Записати їх на дошці. Скласти та переказати оповідання, використовуючи записані слова.
2. Вивчити вірш.

Якщо хлопчик любить мило,
чисто чистить зуби, —
цей хлопчина дуже милий,
подивитись любо.

Якщо хлопчик любить труд,
до книжок охочий,
про такого пишуть тут:
він — хороший хлопчик.

В. Маяковський

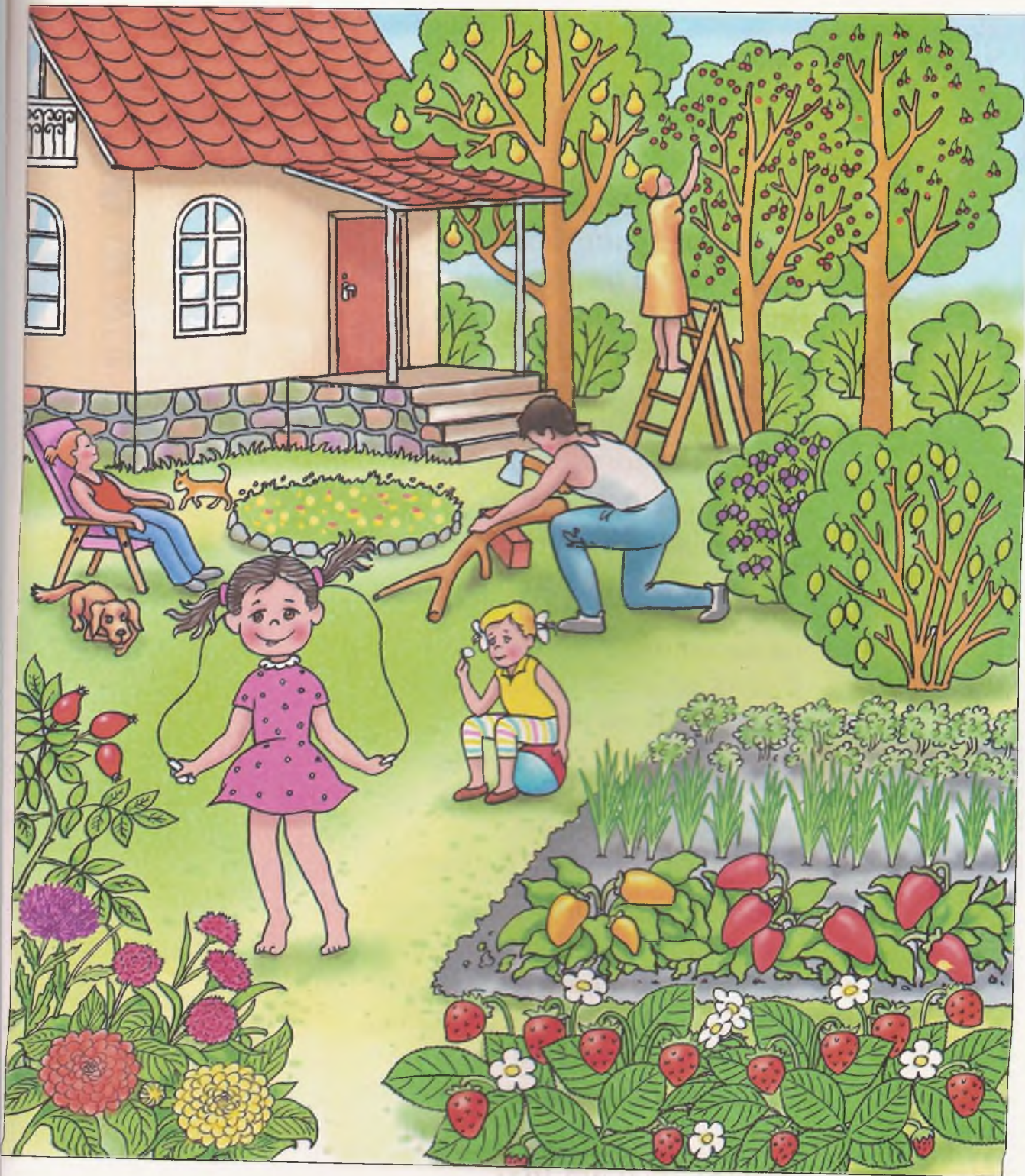
3. Переказати текст.

Ласун

Перед тим як лягати спати, вхід до намету лишаю відкритим, бо душно, парко вночі. А щоб не залітали комарі й не дошкуляли нам з Оленкою, добре збризкую ряснолисту дубову гілочку одеколоном «Гвоздика» і чіпляю при вході. Поткнеться кровопивець нахабний, а гвоздичний запах бабах йому по довгому носі — мерщій назад, подалі від гріха. Ще й друзям своїм порадить, мовляв, не летіть отуди, бо без носів зостанетесь.

Заснули... Коли це серед ночі щось мене штирк у ногу, штирк... Розплющив очі. Ніде нікого. Я завмер, прислухаюсь... Щось ніби сопе у куточку намета. Схоже на те, що якийсь нічний гість, якийсь ласун у наших харчах тихцем риється. Дістаю ліхтарика. Вмикаю світло... Ага-а, попався! Їжачок застиг, погрозово захаркотівши, він згорнувся — одні голки стирчать. Так їжачок лежав довго, доки переконався, що його залишили в спокої. Тоді поволі висунув гостренького носика, нюхнув, засопів та обережно, боязко припустив бігцем в куці.

За С. Носалем

На дачі

ШИПЛЯЧІ ЗВУКИ

1. Роздивитися малюнок. Що на ньому зображено? В якому місті чи селі ти живеш? На якій вулиці?

Розповісти про свою вулицю, село, місто.

2. Вивчити вірші.

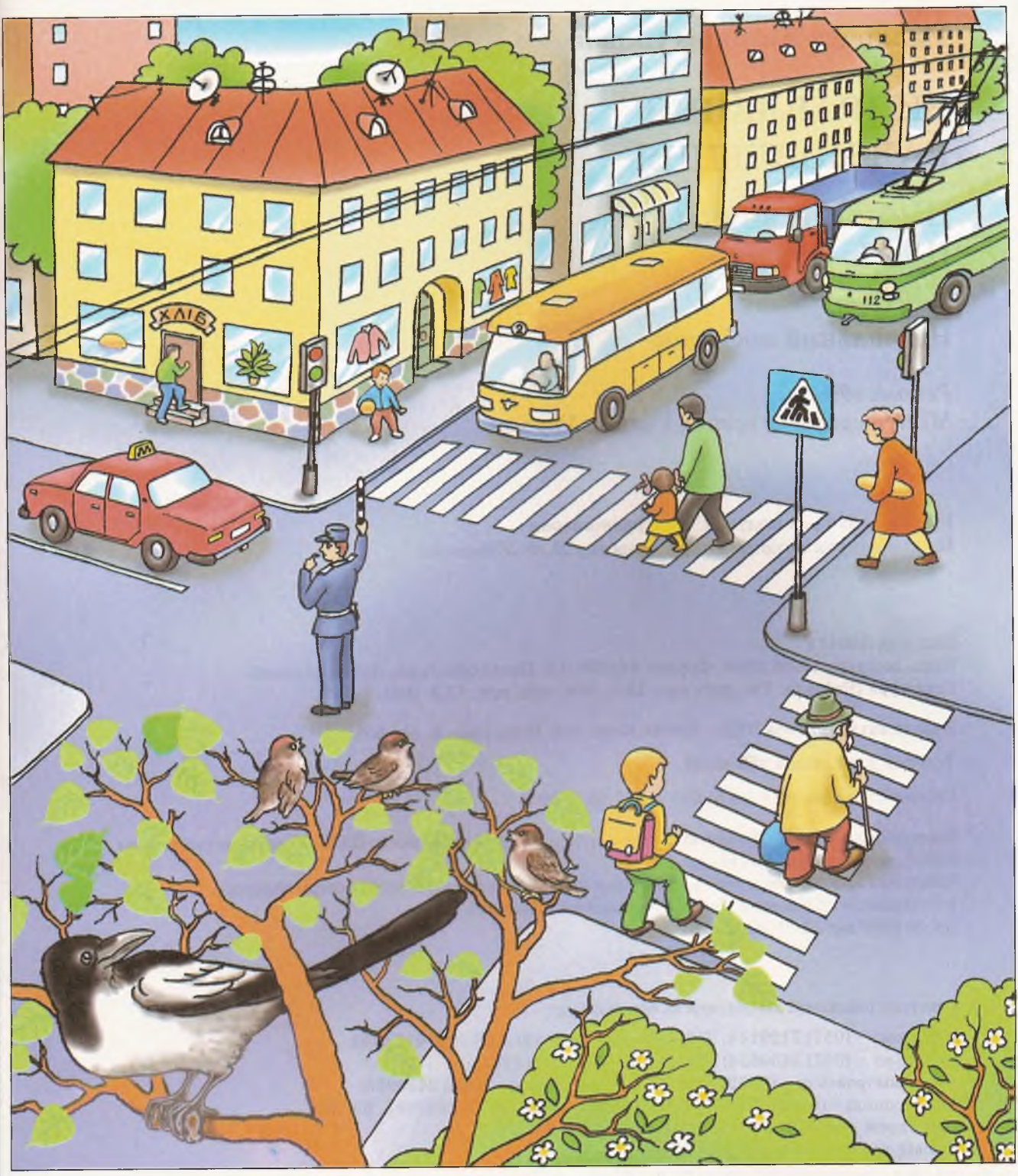
Садок вишневий коло хати,
хрущі над вишнями гудуть,
плугатарі з плугами йдуть,
співають, ідучи, дівчата,
а матері вечерять ждуть.
Сім'я вечера коло хати,
вечірня зіронька встає.
Дочка вечерять подає,
а мати хоче научати,
так соловейко не дає.
Поклала мати коло хати
маленьких діточок своїх,
сама заснула коло їх.
Затихло все, тільки дівчата
та соловейко не затих.

Т. Шевченко

Любіть Україну

Любіть Україну, як сонце любіть,
як вітер, як трави, як води...
В годину щасливу і в радості мить,
любіть у годину негоди.
Любіть Україну у сні й наяву,
вишневу свою Україну,
красу її вічно живу і нову,
і мову її солов'їну.

В. Сосюра

Моє місто